

Tampereen kaupunkiseudun

**Elinvoima, vetovoima ja pitovoima (EVP) -indeksin seutu-
ja kuntakohtainen analyysi**

TAMPERE

Tammikuu 2024

SISÄLTÖ

- 1. EVP-indeksin tausta ja lukuohje**
- 2. Tampereen EVP-indeksi**
- 3. Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi**
- 4. Analyysin toteutus ja muuttujat**

1. EVP-indeksin tausta ja lukuohje

Elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksiin valitut muuttujat

Indeksin tavoitteena on tarkastella kokonaisvaltaisesti ja samanaikaisesti sekä alueiden elinvoimaa että veto- ja pitovoimaa. EVP-indeksi on kehitetty tukemaan kuntien strategiatyötä ja tilannekuvan seuranta*. Kuntakohtaisessa analyysissä tarkastellaan kunnan elinvoiman ja veto- ja pitovoiman ajallista kehitystä muihin verrokkialueisiin nähden se sekä avataan tarkemmin indeksin taustalla vaikuttavien muuttujien kehitystä.

Indeksi pitää sisällään **10 + 10 avainmuuttujaa**, joista löytyy vertailukelpoista ja luotettavaa aikasarjatietoa.

Elinvoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden tulo- ja talous-, yritys-, työllisyys-, koulutus- ja terveysdynamiikkaan.

Veto- ja pitovoimaan liittyvät muuttujat kohdistuvat alueiden väestö- ja vetovoima, asumis- ja rakentamis- ja vapaa-ajan dynamiikkaan.

10

ELINVOIMA

- Tulonsaajien mediaanitulot 2021
- Yritystiheys 2022
- 34–44-vuotiaiden työllisyysaste (%) 2022
- Työpaikkaomavaraisuusaste (%) 2022
- Taloudellinen huoltosuhde 2022
- Työpaikkamuutos % (avoin sektori) viimeisen kolmen vuoden aikana (2020-2022)
- Verotulot €/as 2022
- Kertynyt yli- tai alijäämä €/as. 2022
- Koulutustasoindeksi 2022
- Sairastavuusindeksi 2019

+

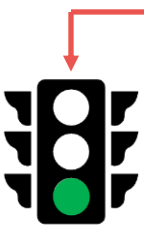
10

VETO- JA PITOVOIMA

- Väestönmuutos 2018–2022 (%)
- MDI:n väestöennuste 2022-2040 (%)
- Työllisten nettomuutto promillea viimeiset kolme vuotta (2019-2021)
- Sisäisten muuttojen vilkkaus promillea viimeiset kolme vuotta (2020-2022)
- Valmistuneet asunnot promillea viimeiset kolme vuotta (2020-2022)
- Vanhojen asuntojen neliöhinnat (€) 2022
- Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä (%) 2022
- Opiskelijoiden osuus väestöstä (%) 2022
- 15–34-vuotiaiden nettomuutto promillea viimeiset kolme vuotta (2020-2022)
- Kesäasukkaiden määrä (100 as. kohden) 2022

*Osalla Tampereen seudun kunnista on käytössä [Kuntakortti-palvelu](#), josta löytyy vielä kattavampi tarkastelu kunnan tilannekuvasta ja kehityksestä teemoittain. EVP-indeksi tukee Kuntakorttipalvelun rinnalla kuntien ja alueiden strategiatyötä ja elinvoiman jatkuvaa seuranta.

Liikennevalo kertoo onko muuttujan arvo kunnassa parempi, samaa tasoa vai heikompi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

LUKUOHJE

Keskeinen nosto muuttujasta kunnan osalta sekä miten se vertautuu suhteessa muihin samankokoisiin kuntiin.

Keskeiset huomiot miten kunnan arvo vertautuu koko maahan sekä Tampereen kaupunkiseudun lukemiin nähden muuttujan osalta. Lisäksi vertaillaan kunnan lukemaa suhteessa valittuun verrokkiryhmään.

Nosto koko maan arvosta muuttujan osalta sekä parhaiten ja heikoiten menestyneiden kuntien arvot.

**KUVIO MUUTTUJAN KEHITYKSESTÄ
VIIMEISEN VIIDEN VUODEN AIKANA**

**TAULUKKO MUUTTUJAN ARVOISTA
VERROKKIRYHMÄN KUNNISSA**

2. Tampereen EVP- indeksi

Elinvoimaindeksi

Tulonsaajien mediaanitulot 2021
(25 761 €)

Yritystiheys 2022
(86,9)

35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2022
(78,3 %)

Työpaikkaomavaraisuus 2022
(118,7 %)

Taloudellinen huoltosuhde 2022
(116,0)

Avoimen sektorin työpaikkamuutos 2020-2022
(+11,7 %)

Verotulot (€/as.) 2022
(4 788 €)

Kertynyt ylijäämä (€/as.) 2022
(3 869 €)

Koulutustasoindeksi 2022
(439)

Sairastavuusindeksi 2019
(94,0)

Veto- ja pitovoimaindeksi

Väestönmuutos (%) 2018-2022
(+5,9 %)

Väestöennuste (%) 2022-2040
(+18,0 %)

Työllisten nettomuutto 2019-2021*
(+0,1)

Sisäisten muuttojen vilkkaus 2020-2022*
(146,4)

Valmistuneet asunnot 2020-2022*
(138,8)

Vanhojen asuntojen neliöhinta 2022
(3 240 €)

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2022
(9,5 %)

Opiskelijoiden osuus 2022
(10,2 %)

15-34-vuotiaiden nettomuutto 2020-2022*
(+10,5)

Kesäasukkaiden määrä 2022
(0,7)

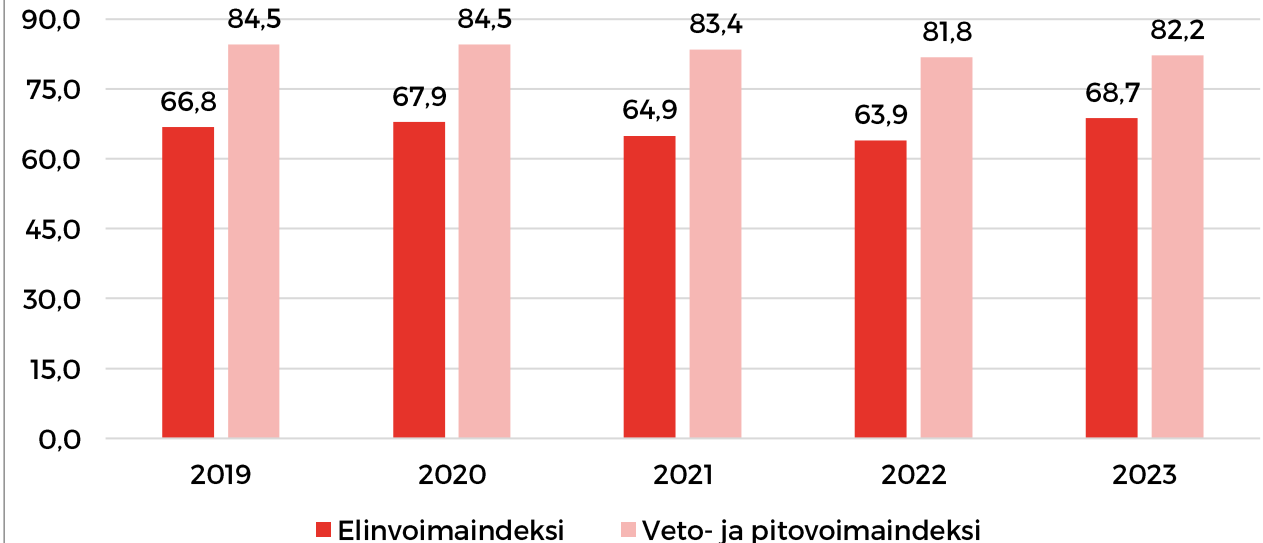

EVP-INDEKSI

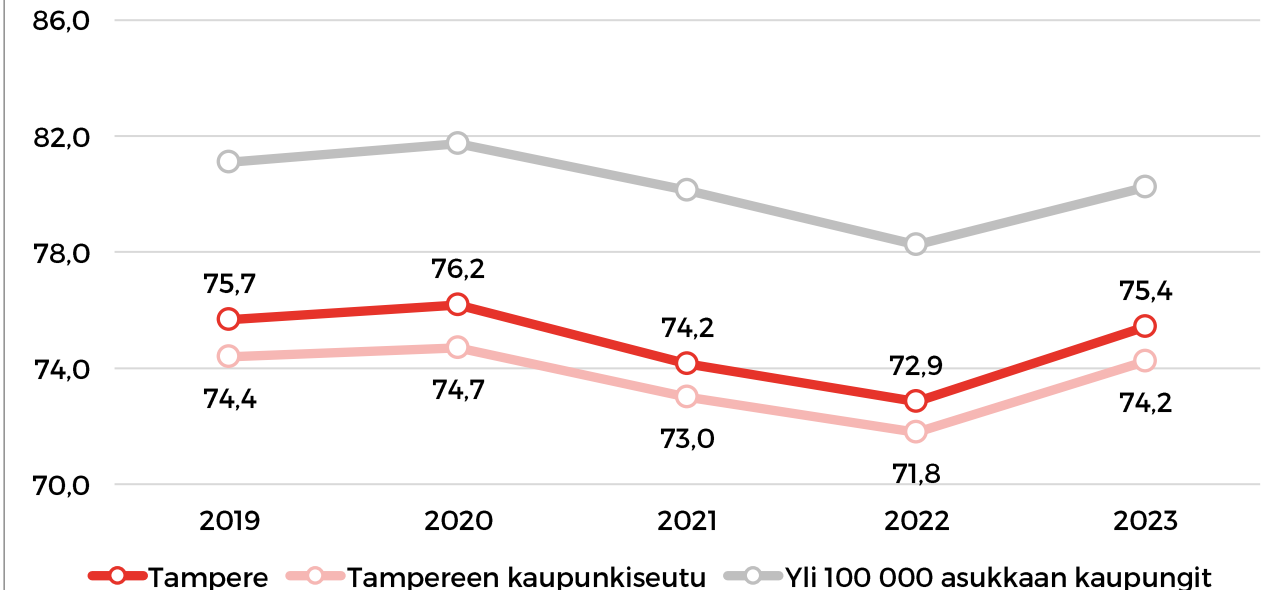
Tampereen EVP-indeksi oli 75,4 vuonna 2023. Kunnan elinvoimaindeksi oli 68,7 sekä vetovoima- ja pitovoimaindeksi 82,2.

- **Tampereen EVP-indeksi pysyi lähestulkoon samana vuosien 2019-2023 aikana.**
- Indeksissä tapahtui laskua vuosien 2020-2022 aikana, mutta kasvoi vuoden 2023 aikana lähes samaan tasoon kuin ensimmäisenä tarkasteluvuotena.
- **Tampereen elinvoimaindeksi kasvoi maltillisesti, mutta veto- ja pitovoima-indeksissä tapahtui pientä laskua.**
- EVP-indeksin laskun taustalla on erityisesti työllisten nettomuuton heikentyminen.
- **Tampereen EVP-indeksi oli Tampereen kaupunkiseudun indeksiä hieman suurempi, mutta samankokoisten kuntien keskimääräistä indeksiä alhaisempi.**
- Tampereen EVP-indeksi oli kuitenkin ainoastaan Espoon, Helsingin ja Vantaan indeksiä alhaisempi yli 100 000 asukkaan kaupungeista.

Tampereen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimaindeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

EVP-indeksin kehitys viimeisen viiden vuoden aikana

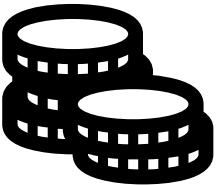

TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT

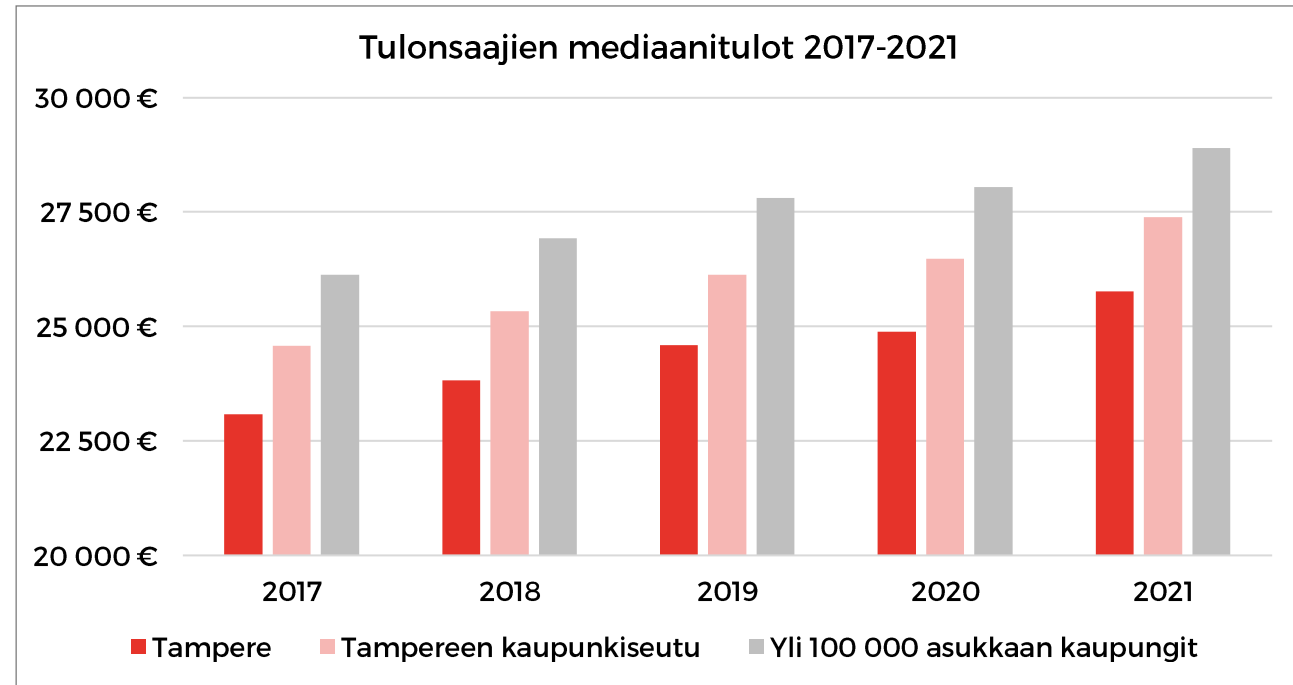
Tampereen tulonsaajien mediaanitulot olivat 25 761 euroa vuonna 2021. Tampereen tulonsaajien mediaanitulot olivat alhaisemmat kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

TAMPEREEN TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoja alhaisemmat vuonna 2021. Tampereen tulonsaajien mediaanitulot olivat kolmanneksi korkeimmat verrokkiryhmässä ja vahvistuivat toiseksi eniten vuosina 2017-2021.

KOKO MAASSA TULONSAAJIEN MEDIAANITULOT OLIVAT 26 637 EUROA VUONNA 2021. Manner-Suomessa tulonsaajien mediaanitulot olivat suurimmat Kauniaisissa (41 498 €) ja Espoossa (34 157 €) sekä alhaisimmat Rautavaarassa (18 677 €).

Verrokkiryhmä	Tulonsaajien mediaanitulot 2017	Tulonsaajien mediaanitulot 2021 ↑	Muutos % 2017-2021	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Oulu	24 199 €	26 858 €	+11,0 %	83
Vaasa	24 241 €	26 363 €	+8,8 %	107
Tampere	23 074 €	25 761 €	+11,6 %	126
Jyväskylä	23 010 €	25 341 €	+10,1 %	138
Turku	22 472 €	24 770 €	+10,2 %	151

YRITYSTIHEYS

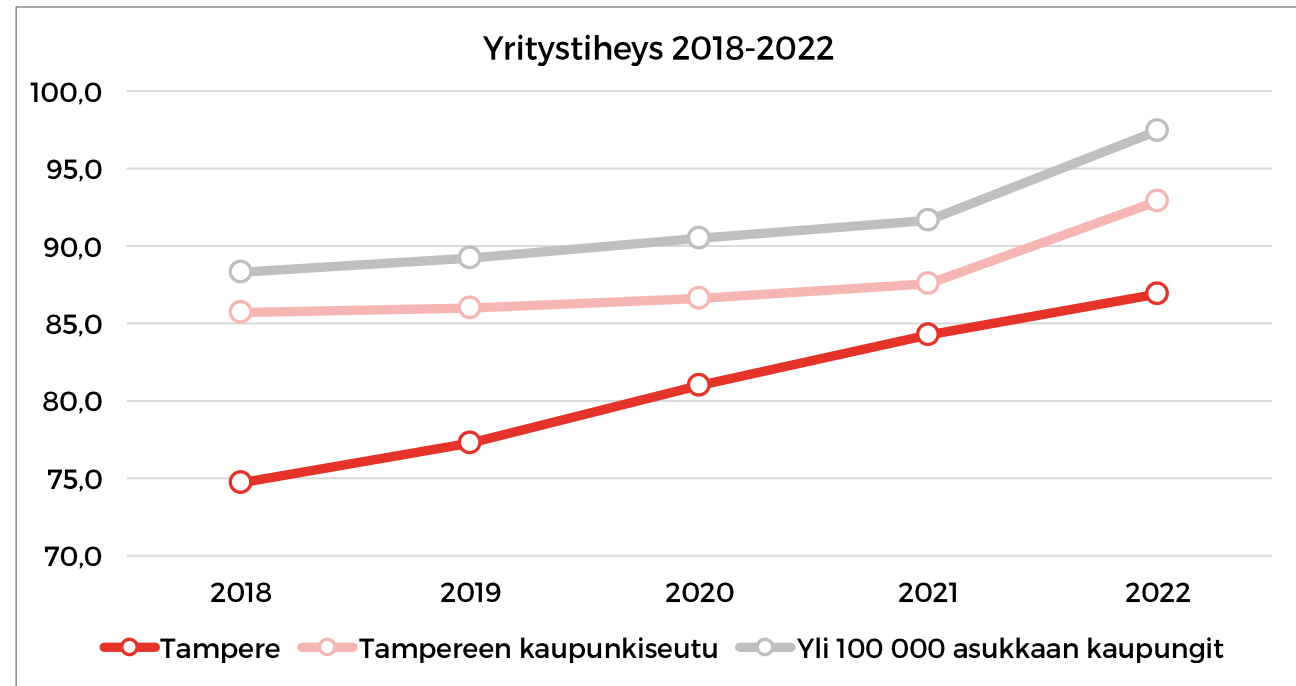
Tampereella oli 87 yrityksen toimipaikkaa 1 000 asukasta kohden vuonna 2022. Tampereen yritystiheys oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

TAMPEREEN YRITYSTIHEYS oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa alhaisempi vuonna 2022. **Tampereen yritystiheys oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä, mutta kasvoi toiseksi vähiten vuosina 2018-2022.**

KOKO MAASSA YRITYSTIHEYS OLI 109,1 VUONNA 2022. Manner-Suomessa yritystiheys oli suurin Kustavissa (209,3) ja Kittilässä (175,8) sekä alhaisin Kemissä (57,1).

Verrokkiryhmä	Yritystiheys 2018	Yritystiheys 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Turku	74,1	87,9	+18,6 %	217
Tampere	74,7	86,9	+16,3 %	220
Jyväskylä	65,4	78,0	+19,4 %	258
Vaasa	65,3	75,7	+15,9 %	265
Oulu	62,5	73,5	+17,5 %	273

35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE

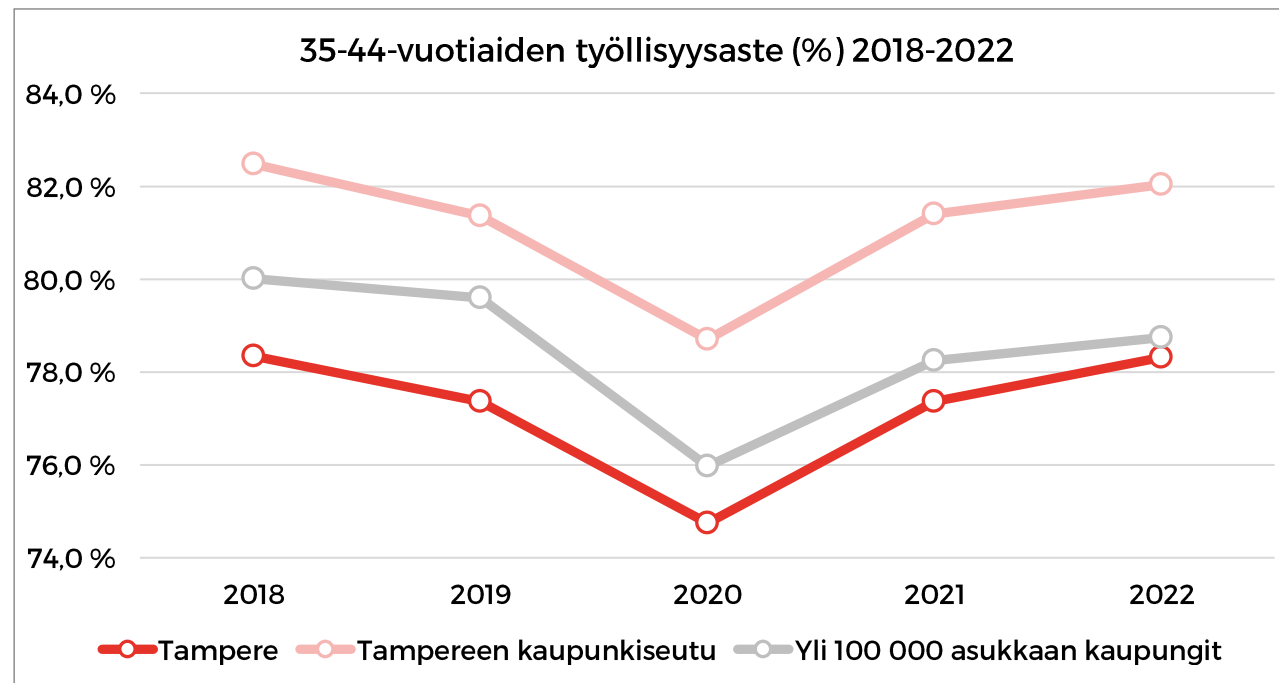
Tampereen 35-44-vuotiaiden työllisyysaste oli 78,3 prosenttia vuonna 2022. Tampereen työllisyysaste oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

TAMPEREEN 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan työllisyysastetta alhaisempi vuonna 2022. Tampereen työllisyysaste oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi kolmanneksi eniten vuosina 2018-2022.

KOKO MAASSA 35-44-VUOTIAIDEN TYÖLLISYYSASTE OLI 81,1 PROSENTTIA VUONNA 2022. Manner-Suomessa työllisyysaste oli korkein Nousiaisissa (92,6 %) ja Mustasaarassa (92,6 %) sekä alhaisin Rautavaarassa (67,3 %).

Verrokkiryhmä	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2018	35-44-vuotiaiden työllisyysaste 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Vaasa	82,0 %	82,1 %	+0,1 %-yks	150
Oulu	80,7 %	79,6 %	-1,1 %-yks	224
Jyväskylä	79,7 %	78,6 %	-1,1 %-yks	240
Tampere	78,3 %	78,3 %	0,0 %-yks	248
Turku	75,7 %	76,2 %	+0,5 %-yks	265

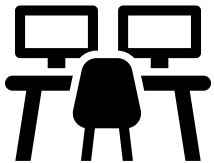

TYÖPAIKKAOMA- VARAISUUSASTE

Tampereella oli 136 760 työpaikkaa ja 115 260 työllistä eli työpaikkaomavaraisuusaste oli 118,7 prosenttia vuonna 2022. Tampereen työpaikkaomavaraisuus oli vahvempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

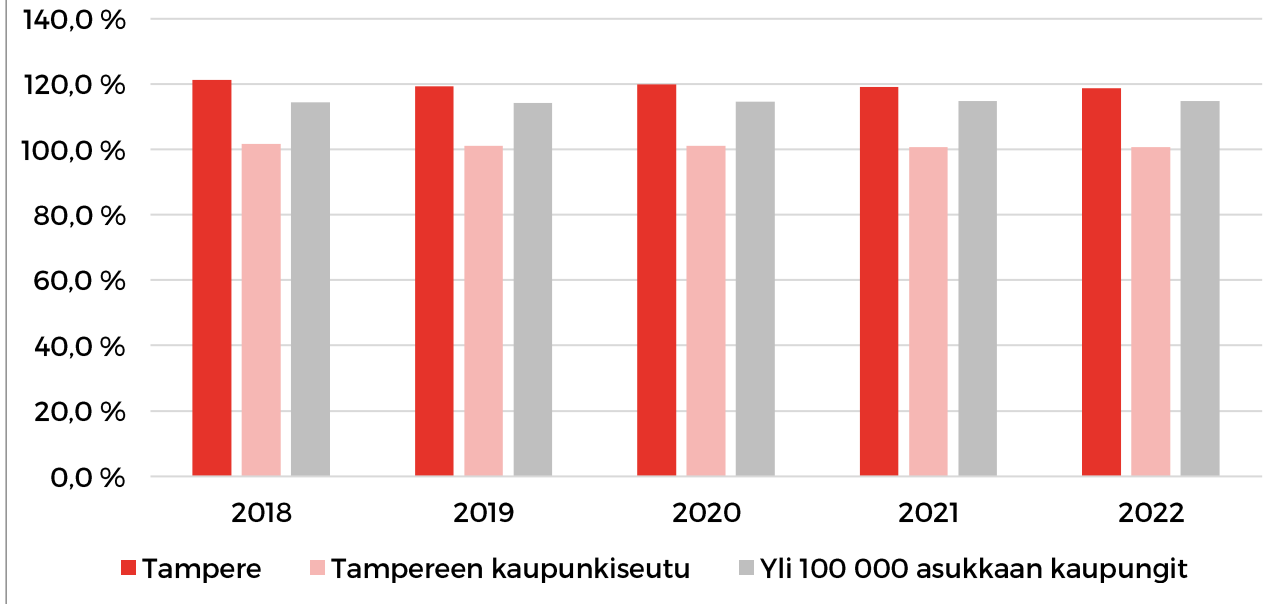

TAMPEREEN TYÖPAIKKAOMA-VARAISSUUS oli Tampereen kaupunki-seudun arvoa vahvempi vuonna 2022. Tampereen työpaikkaomavaraisuus oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä, mutta laski kaikista eniten vuosina 2018-2022.

KOKO MANNER-SUOMEN KUNTIEN TYÖPAIKKAOMAVARAISSUUSASTE OLI KESKIARVOLTAAN 85,9 PROSENTTIA VUONNA 2022. Manner-Suomessa työpaikkaomavaraisuus oli vahvin Harjavallassa (153,9 %) ja Pietarsaareissa (136,8 %) sekä heikoin Lemissä (38,9 %).

Työpaikkaomavaraisuusaste 2018-2022

Verrokkiryhmä	Työpaikkaomavaraisuusaste 2018	Työpaikkaomavaraisuusaste 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Vaasa	124,0 %	124,8 %	+0,8 %-yks	7
Turku	123,2 %	121,8 %	-1,4 %-yks	10
Tampere	121,3 %	118,7 %	-2,6 %-yks	14
Jyväskylä	107,1 %	106,1 %	-1,0 %-yks	35
Oulu	104,5 %	104,5 %	0,0 %-yks	42

TALOUELLINEN HUOLTOSUHDE

Tampereella oli 116 työtöntä ja työvoiman ulkopuolella olevaa 100 työllistä kohden vuonna 2022. Tampereen taloudellinen huoltosuhde oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo.

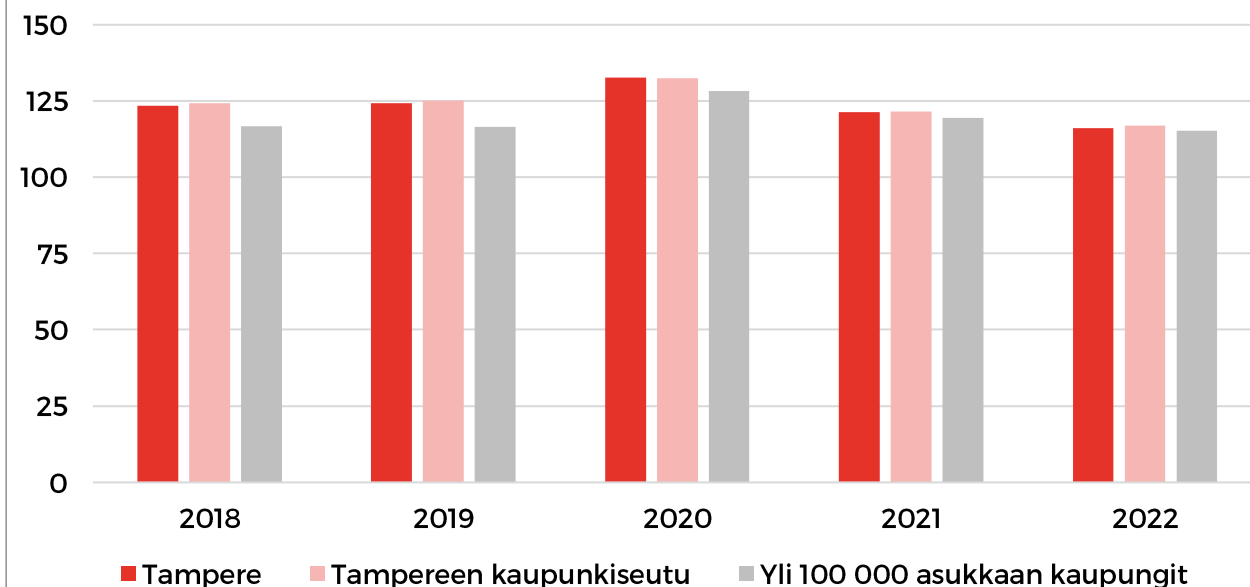

TAMPEREEN TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE oli Tampereen kaupunkiseudun kanssa samaa tasoa, mutta koko maan arvoa vahvempi vuonna 2022. **Tampereen taloudellinen huoltosuhde oli vahvin verrokkiryhmässä ja vahvistui eniten vuosina 2018-2022..**

KOKO MAASSA TALOUDELLINEN HUOLTOSUHDE OLI 130 VUONNA 2022. Manner-Suomessa huoltosuhde oli vahvin Kittilässä (99,3) ja Sipoossa (103,0) sekä heikoin Puolangassa (250,0).

Taloudellinen huoltosuhde 2018-2022

Verrokkiryhmä	Taloudellinen huoltosuhde 2018	Taloudellinen huoltosuhde 2022 ↓	Muutos 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Tampere	123,3	116,0	-7,3	25
Vaasa	124,8	118,7	-6,1	31
Turku	127,7	123,4	-4,3	41
Oulu	133,1	127,1	-6,0	51
Jyväskylä	134,0	130,9	-3,1	64

AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKAMUUTOS

Tampereella oli 98 284 avoimen sektorin työpaikkaa vuonna 2022 ja niiden määrä kasvoi 11,7 prosentilla vuosina 2020-2022. Tampereen avoimen sektorin työpaikkojen määrä kasvoi suhteellisesti enemmän kuin samankokoisissa kunnissa keskimäärin.

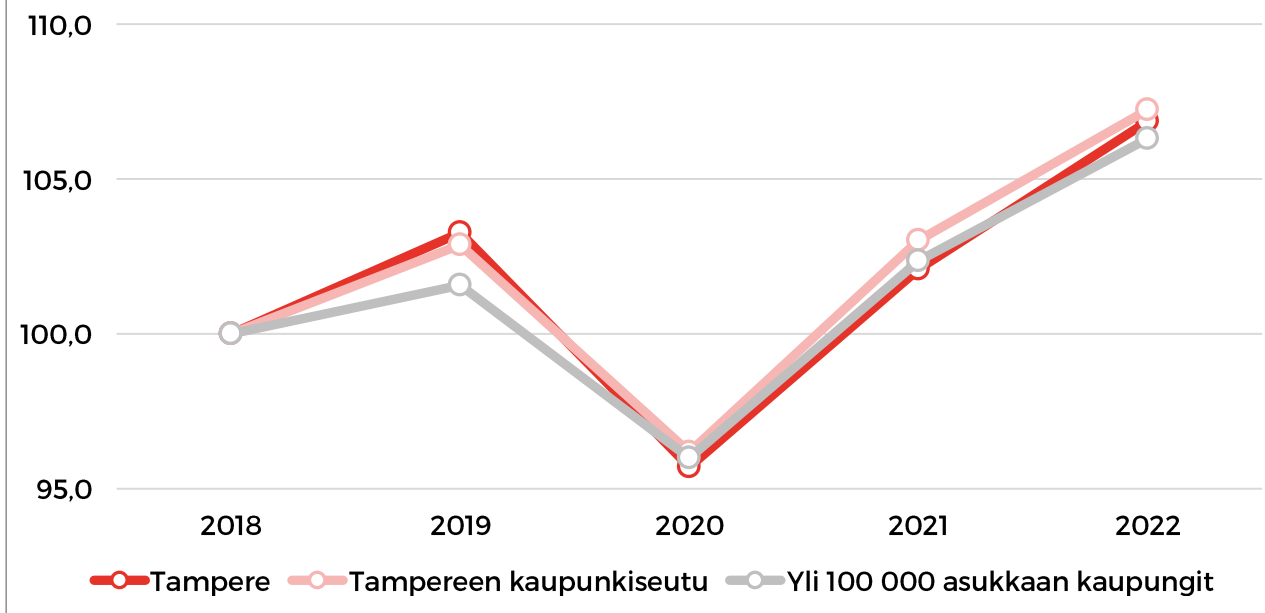

TAMPEREEN AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKKOJEN SUHTEELLINEN KASVU oli Tampereen kaupunkiseudun kasvun kanssa samaa tasoa, mutta koko maan kasvua korkeampaa vuosina 2020-2022. Tampereen avoimen sektorin työpaikkojen määrä oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna kolmanneksi eniten vuosina 2018-2022.

KOKO MAASSA AVOIMEN SEKTORIN TYÖPAIKAT KASVOIVAT 8,0 PROSENTILLA VUOSINA 2020-2022. Manner-Suomessa avoimen sektorin työpaikat kasvoivat suhteellisesti eniten Kolarissa (+34,2 %), Inarissa (+29,8 %) ja Enontekiöllä (+27,9 %).

Avoimen sektorin työpaikkojen suhteellinen kehitys 2018-2022

Verrokkiryhmä	Avoimen sektorin työpaikat 2020	Avoimen sektorin työpaikat 2022	Muutos % 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Turku	64 640	72 579	+12,3 %	26
Vaasa	23 711	26 530	+11,9 %	31
Tampere	88 027	98 284	+11,7 %	32
Oulu	61 771	67 043	+8,5 %	52
Jyväskylä	40 968	43 586	+6,4 %	82

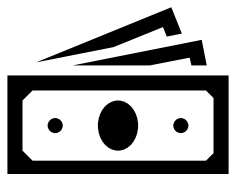

VEROTULOT (€/AS.)

Tampereen verotulot asukasta kohden oli 4 788 euroa vuonna 2022. Tampereen verotulot asukasta kohden oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

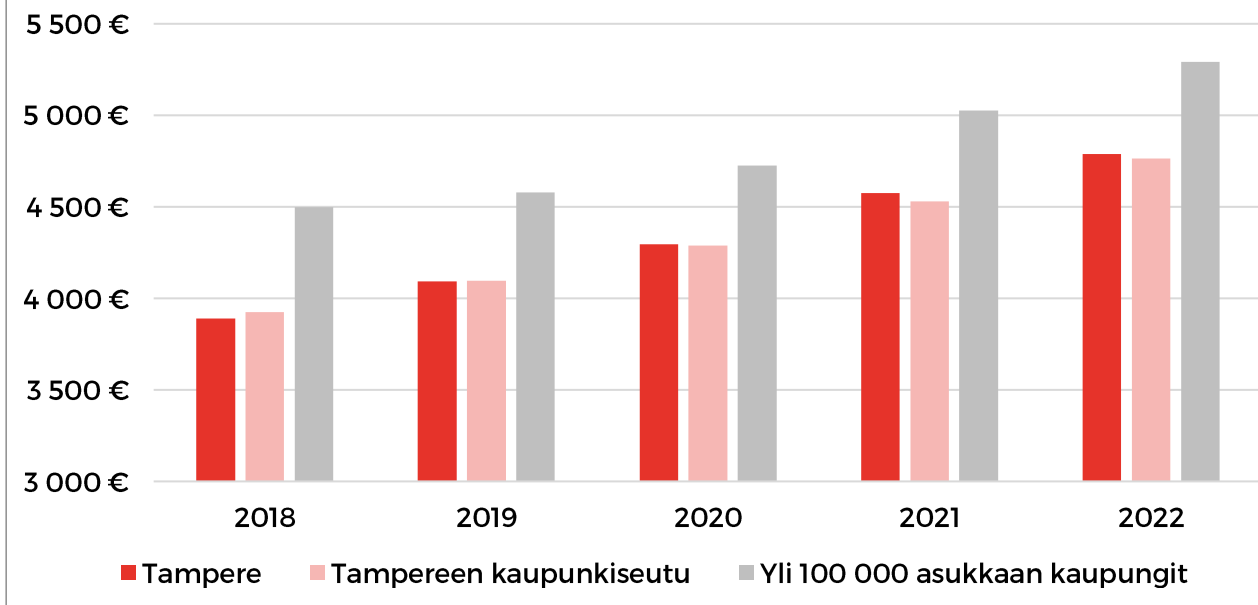

TAMPEREEN VEROTULOT ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja Manner-Suomen arvon kanssa samaa tasoa vuonna 2022. **Tampereen verotulot asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna kaikista eniten vuosina 2018-2022.**

MANNER-SUOMESSA VEROTULOT ASUKASTA KOHDEN OLI 4 835 EUROA VUONNA 2022. Kunnista verotulot asukasta kohden oli suurin Kauniaisissa (8 522 €) ja Eurajoella (6 457 €) sekä alhaisin Merijärvellä (2 766 €).

Verotulot asukasta kohden 2018-2022

Verrokkiryhmä	Verotulot (€/as.) 2018	Verotulot (€/as.) 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Vaasa	3 996 €	4 905 €	+22,7 %	33
Turku	3 944 €	4 790 €	+21,5 %	43
Tampere	3 888 €	4 788 €	+23,2 %	45
Oulu	3 767 €	4 508 €	+19,6 %	90
Jyväskylä	3 636 €	4 161 €	+14,4 %	163

KERTYNYT YLI- TAI ALIJÄÄMÄ (€/AS.)

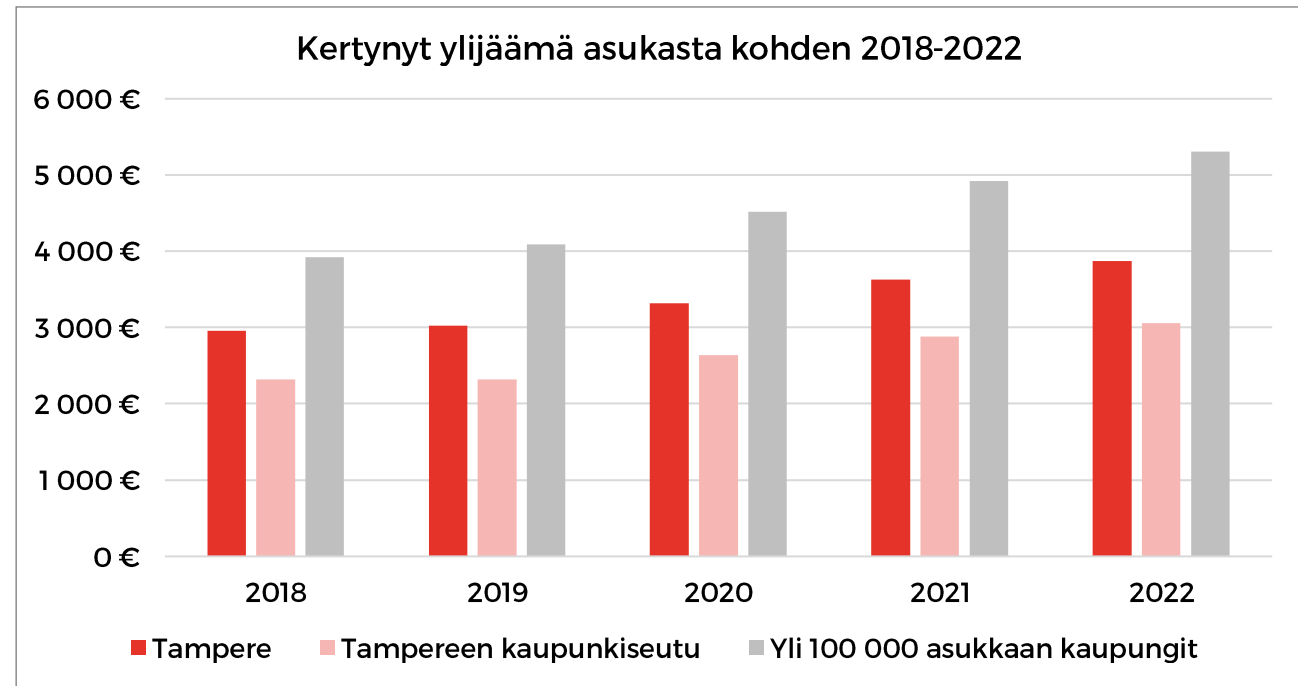
Tampereella kertyi ylijäämää 3 869 euroa asukasta kohden vuonna 2022. Tampereen kertynyt ylijäämä asukasta kohden oli alhaisempi kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

TAMPEREEN KERTYNYT YLIJÄÄMÄ ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja Manner-Suomen arvoa suurempi vuonna 2022. **Tampereen kertynyt ylijäämä asukasta kohden oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä.**

MANNER-SUOMESSA KERTYI YLIJÄÄMÄÄ ASUKASTA KOHDEN 3 210 EUROA VUONNA 2022. Kunnista ylijäämää kertyi asukasta kohden eniten Kittilässä (+13 207 €) ja Helsingissä (+10 492 €). Alijäämää kertyi eniten Kyyjärvellä (-2 766 €) ja Pertunmaalla (-2 006 €).

Verrokkiryhmä	Kertynyt yli- tai alijäämä 2018	Kertynyt yli- tai alijäämä 2020	Kertynyt yli- tai alijäämä 2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Oulu	3 740 €	3 897 €	4 914 €	21
Tampere	2 958 €	3 320 €	3 869 €	38
Vaasa	1 910 €	2 968 €	3 490 €	48
Turku	1 657 €	2 076 €	2 409 €	94
Jyväskylä	234 €	146 €	1 095 €	180

KOULUTUSTASO- INDEKSI

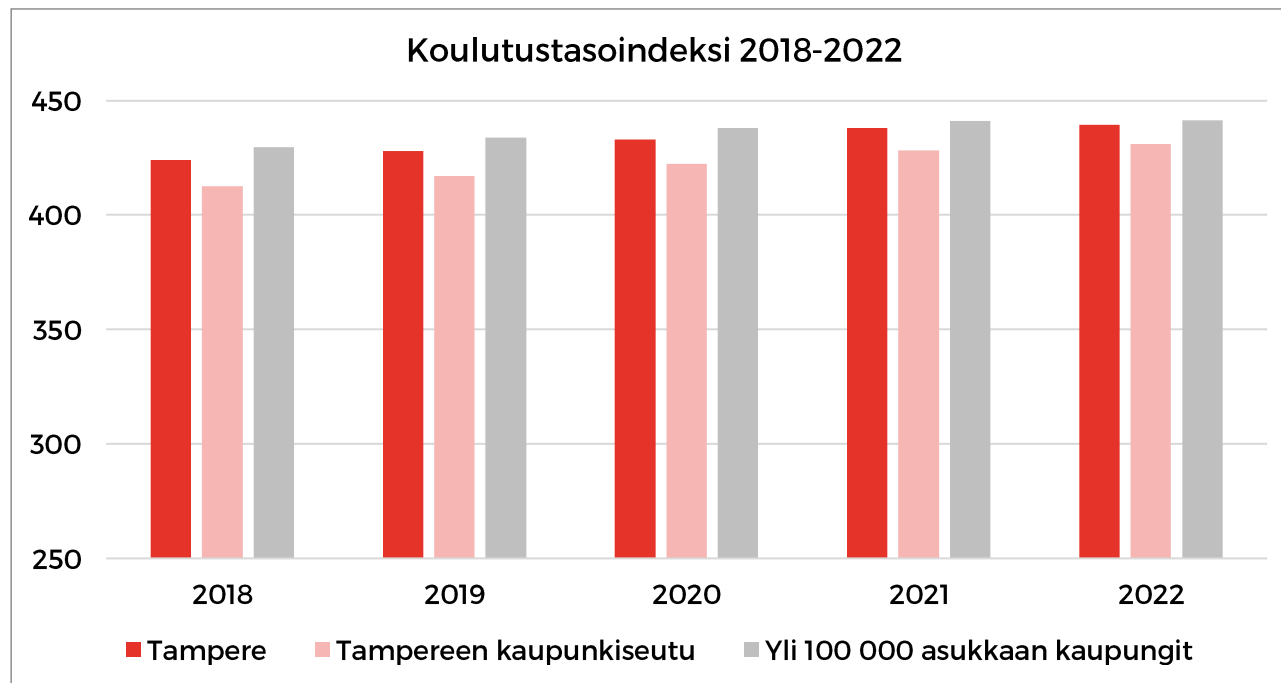
Tampereella perusasteen jälkeistä korkeinta tutkintoa suoritettiin keskimäärin 4,4 vuotta eli koulutustasoindeksi oli 439 vuonna 2022. Tampereen indeksi oli samaa tasoa kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen indeksi.

TAMPEREEN KOULUTUSTASOINDEKSI oli Tampereen kaupunkiseudun indeksin kanssa samaa tasoa, mutta koko maan indeksiä suurempi vuonna 2022. **Tampereen koulutustasoindeksi oli toiseksi korkein verrokkiryhmässä ja kasvoi suhteellisesti tarkasteltuna kaikista eniten vuosina 2018-2022.**

KOKO MAASSA KOULUTUSTASOINDEKSI OLI 391 VUONNA 2022. Manner-Suomessa indeksi oli vahvin Kauniaisissa (604) ja Espoossa (489) sekä heikoin Kivijärvellä (244).

Verrokkiryhmä	Koulutustaso- indeksi 2018	Koulutustaso- indeksi 2022 ↑	Muutos % 2018- 2022	Sijoitus Manner- Suomessa /293
Oulu	432	446	+3,3 %	8
Tampere	424	439	+3,6 %	11
Jyväskylä	423	437	+3,4 %	12
Turku	405	418	+3,2 %	19
Vaasa	406	416	+2,4 %	20

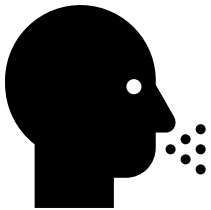

SAIRASTAVUUS- INDEKSI

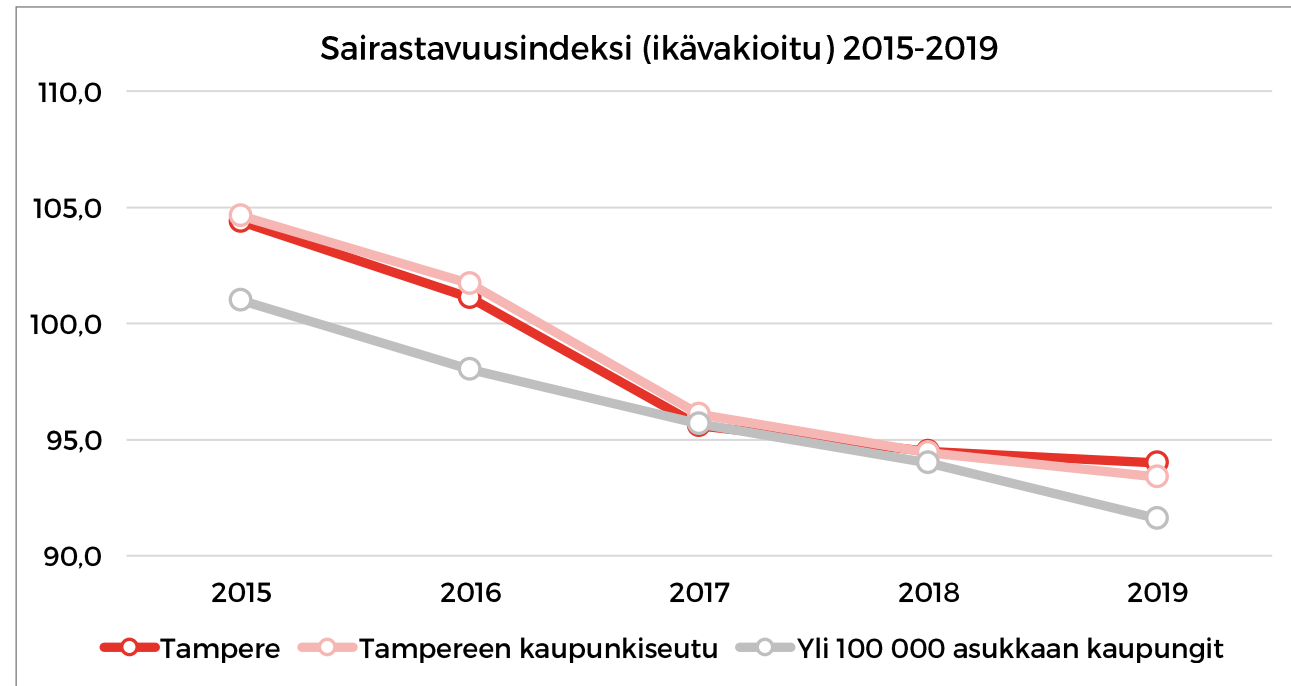
Tampereen sairastavuusindeksi oli 94 vuonna 2019. Tampereen indeksi oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen indeksi.

TAMPEREEN SAIRASTAVUUSINDEKSI oli sama tasoa Tampereen kaupunkiseudun kanssa. Tampereen sairastavuusindeksi oli toiseksi vahvin verrokkiryhmässä ja vahvistui toiseksi eniten vuosina 2015-2019.

MANNER-SUOMESSA SAIRASTAVUUSINDEKSI oli vahvin Kauniaisissa (61) ja Luodossa (69) sekä heikoin Rautavaarassa (190) vuonna 2019.

Verrokkiryhmä	Sairastavuusindeksi 2015	Sairastavuusindeksi 2019 ↓	Muutos % 2015-2019	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Vaasa	98	90	-8,1 %	42
Tampere	104	94	-10,0 %	62
Turku	106	98	-7,2 %	85
Jyväskylä	114	106	-7,2 %	134
Oulu	128	113	-11,1 %	177

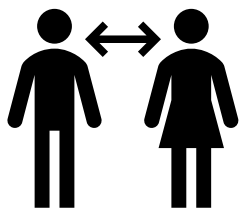

VÄESTÖNMUUTOS

Tampereen väkiluku kasvoi 13 770 henkilöllä eli 5,9 prosentilla vuosien 2018-2022 aikana. Tampereen suhteellinen väestönkasvu oli voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

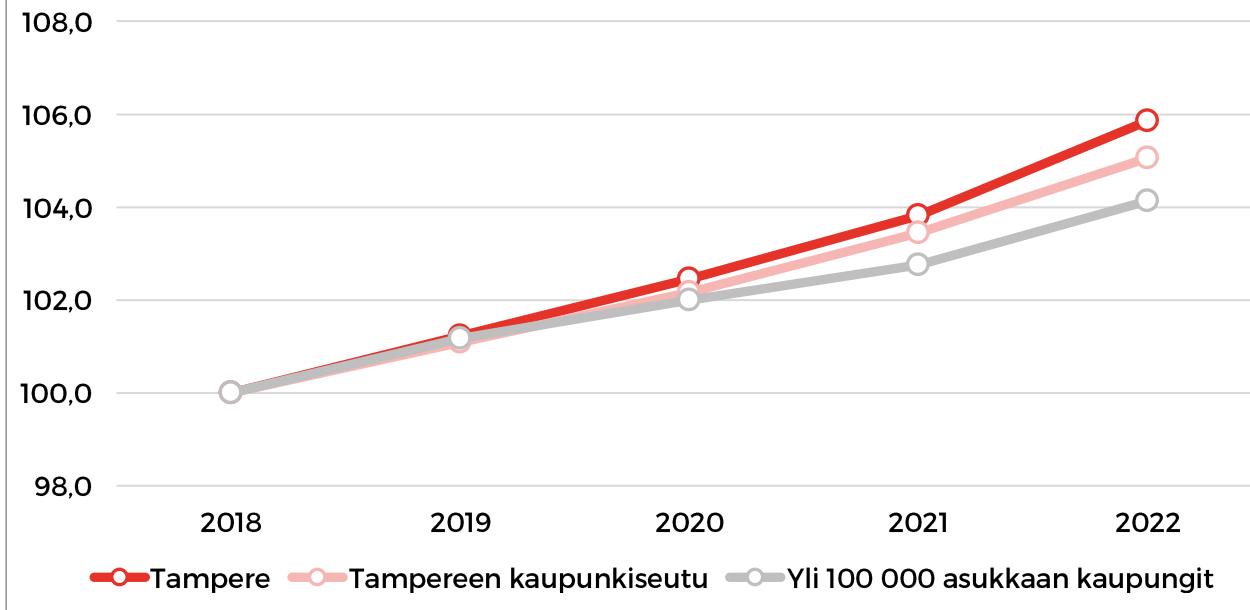

TAMPEREEN SUHTEELLINEN VÄESTÖNKASVU oli Tampereen kaupunkiseudun kasvua hieman korkeampaa, mutta koko maan kasvua huomattavasti korkeampaa vuosina 2018-2022. **Tampereen väkiluku oli suurin verrokkiryhmässä ja suhteellinen väestönkasvu korkeinta tarkastelujakson aikana.**

KOKO MAASSA VÄKILUKU KASVOI 0,8 PROSENTILLA VUOSINA 2018-2022. Manner-Suomessa suhteellinen väestönkasvu oli korkeita Sipoossa (+8,0 %) ja Kempeleessä (+7,7 %). Väestönlasku oli voimakkainta Kyyjärvellä (-10,9 %) ja Rautavaarassa (-10,5 %).

Suhteellinen väestönkehitys 2018-2022

Verrokkiryhmä	Väestö 2018	Väestö 2022	Muutos % 2018-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Tampere	235 239	249 009	+5,9 %	9
Oulu	203 567	211 848	+4,1 %	17
Turku	191 331	197 900	+3,4 %	21
Jyväskylä	141 305	145 887	+3,2 %	24
Vaasa	67 552	67 988	+0,6 %	52

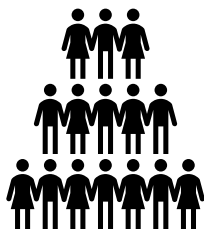

MDI:N VÄESTÖENNUSTE

Tampereen väkiluvun ennakoitaan kasvavan 44 736 henkilöllä eli 18,0 prosentilla vuosien 2022-2040 aikana. Tampereen suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan voimakkaampaa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen kasvu.

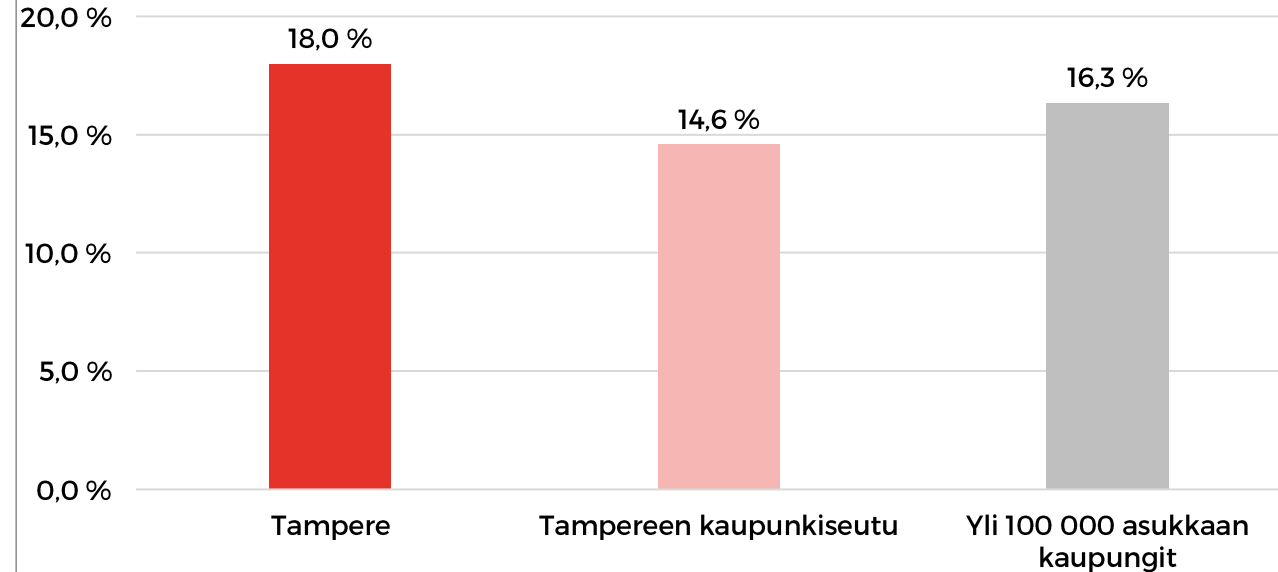

TAMPEREEN SUHTEELLISEN VÄESTÖNKASVUN ENNAKOIDAAN olevan Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan kasvua korkeampaa vuosina 2022-2040. Tampereen väkiluvun ennakoitaan olevan kaikista suurin verrokkiryhmässä ja suhteellisen väestönkasvun olevan suurinta tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA VÄKILUKUN ENNAKOIDAAN KASVAVAN 3,9 PROSENTILLA VUOSINA 2022-20240. Manner-Suomessa suhteellisen väestönkasvun ennakoitaan olevan korkeinta Sipoossa (+27,4 %) ja Espoossa (+25,0 %). Väestönlaskun ennakoitaan olevan voimakkainta Kyyjärvellä (-31,1 %) ja Soinilla (-29,0 %).

Ennakoitu suhteellinen väestönmuuutos 2022-2040

Verrokkiryhmä	Väestö 2022	Väestö 2040	Muutos % 2022-2040 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Tampere	249 009	293 745	+18,0 %	8
Turku	197 900	231 227	+16,8 %	12
Oulu	211 848	234 297	+10,6 %	22
Jyväskylä	145 887	158 541	+8,7 %	26
Vaasa	67 988	71 093	+4,6 %	38

TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO

Tampere sai muuttovoittoa työllisistä yhteensä 45 henkilöä vuosina 2019-2021. Tampereen työllisten nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli samaa tasoa kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.

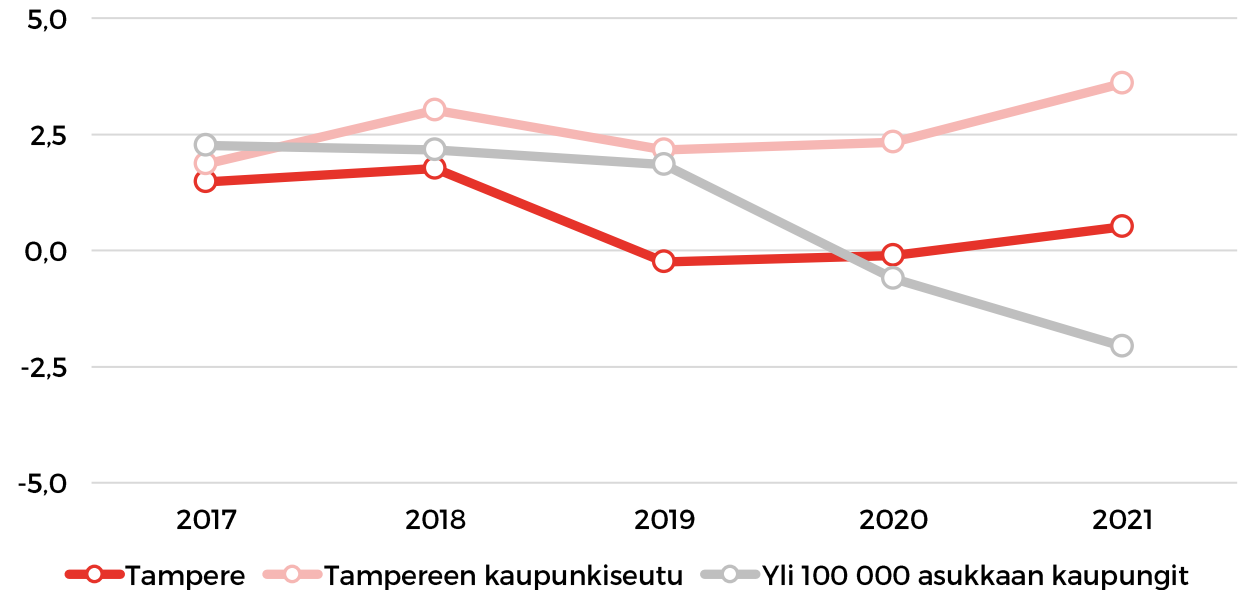

TAMPEREEN TYÖLLISTEN NETTO-MUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun netto-muuttoa alhaisempi vuosina 2019-2021. **Tampereen nettomuutto oli kaikista suurin verrokkiryhmässä tarkastelu-jakson aikana.**

MANNER-SUOEMSSA TYÖLLISTEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Kustavissa (+17,3) ja Sipoossa (+14,5) vuosina 2019-2021. Alhaisin nettomuutto oli Lappajärvellä (-10,8) ja Perhossa (-9,6).

Työllisten nettomuutto (1000 asukasta kohden) 2017-2021

Verrokkiryhmä	Työllisten nettomuutto 2019-2021	Työllisten nettomuutto (1 000 as. kohden) 2019-2021 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Tampere	+45	+0,1	120
Oulu	-430	-0,7	149
Turku	-1 818	-3,1	235
Jyväskylä	-1 804	-4,2	268
Vaasa	-1 363	-6,7	288

SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS

Tampereen kuntarajojen sisällä tapahtui yhteensä 107 494 sisäistä muutttoa vuosina 2020-2022. Tampereen sisäisten muuttojen vilkkaus 1 000 asukasta kohden oli samaa tasoa kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

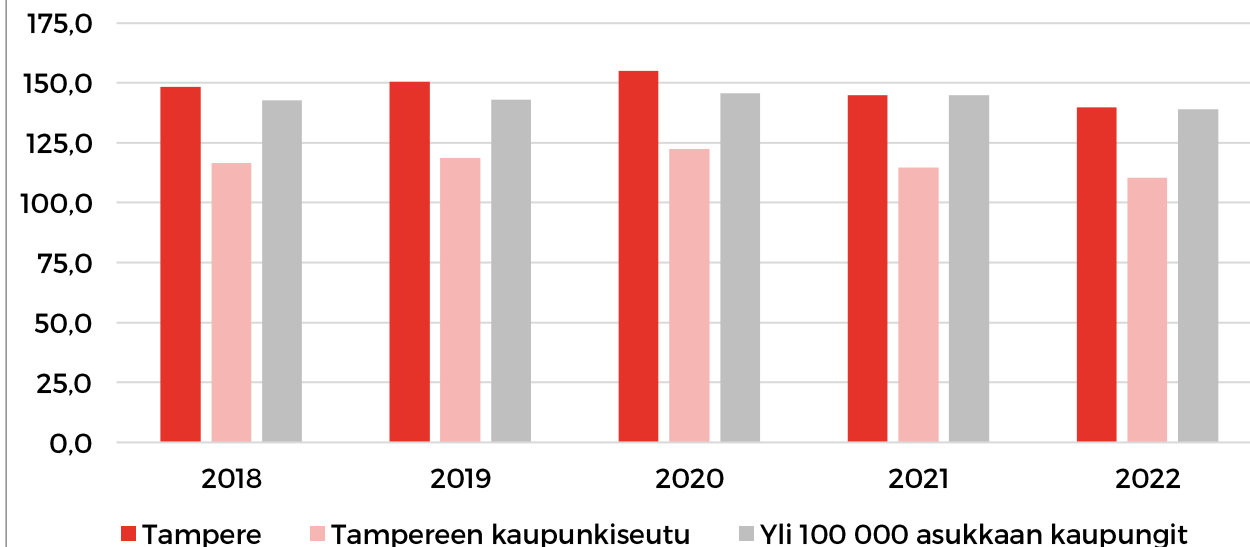

TAMPEREEN SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa merkittävästi suurempi vuosina 2020-2022. Tampereen sisäisten muuttojen vilkkaus oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA SISÄISTEN MUUTTOJEN VILKKAUS 1 000 ASUKASTA KOHDEN OLI 106,3 VUOSINA 2020-2022. Manner-Suomessa muuttojen määrä 1 000 asukasta kohden oli suurinta Helsingissä (158,7) ja Jyväskylässä (153,0) sekä alhaisinta Kustavissa (21,2).

Sisäisten muuttojen vilkkaus (1 000 asukasta kohden) 2018-2022

Verrokkiryhmä	Sisäisten muuttojen määrä 2020-2022	Sisäisten muuttojen määrä (1 000 as. kohden) 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Jyväskylä	66 357	153,0	2
Oulu	93 773	149,2	3
Tampere	107 494	146,5	4
Turku	80 618	137,3	7
Vaasa	24 362	119,9	12

VALMISTUNEET ASUNNOT

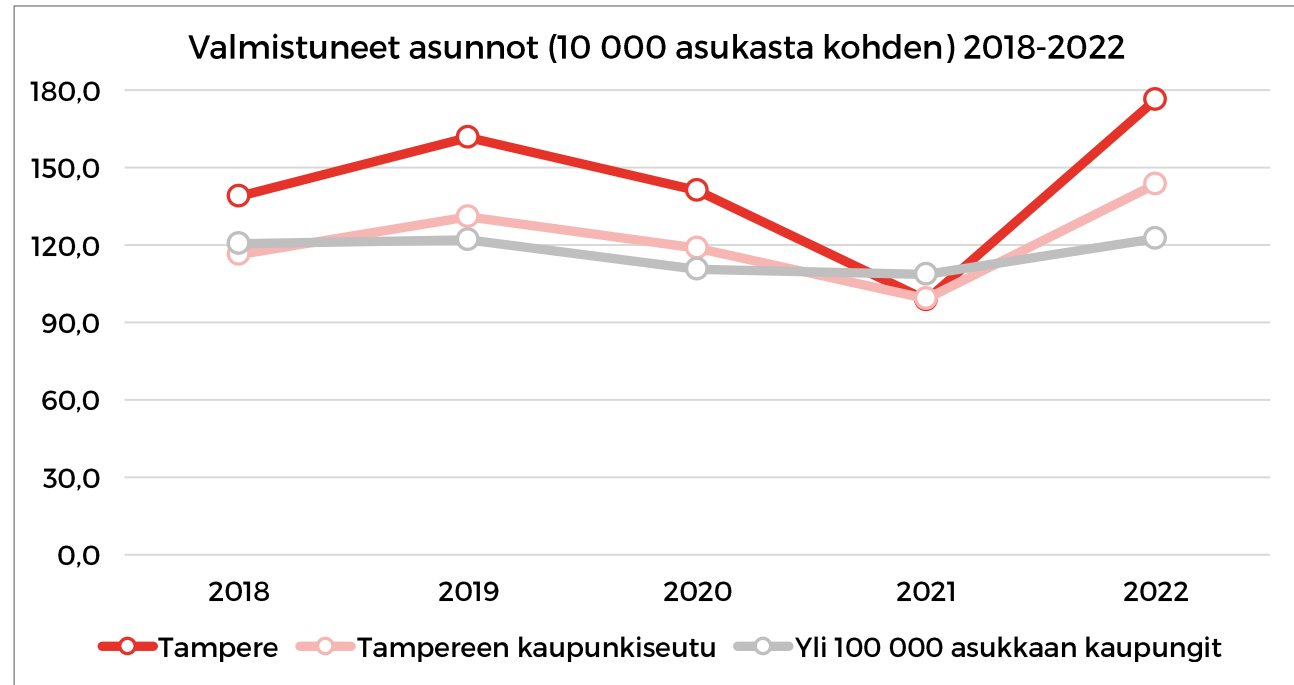
Tampereelle valmistui yhteensä 10 207 asuntoa vuosina 2020-2022. Tampereen valmistuneiden asuntojen määrä 10 000 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keski-määräinen arvo.

TAMPEREELLE VALMISTUNEIDEN ASUNTOJEN MÄÄRÄ 10 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa suurempi vuosina 2020-2022. Tampereelle valmistuneiden asuntojen määrä oli kaikista suurin verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

KOKO MAASSA ASUNTOJA VALMISTUI 10 000 ASUKASTA KOHDEN YHTEENSÄ 71 VUOSINA 2020-2022. Manner-Suomessa asuntoja valmistui 10 000 asukasta kohden eniten Espoossa (165,5) ja Tuusulassa (158,1). Asuntoja ei valmistunut ollenkaan Punkalaitumella ja Savukoskella.

Verrokkiryhmä	Valmistuneet asunnot 2020-2022	Valmistuneet asunnot (10 000 as. kohden) 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Tampere	10 207	138,8	6
Turku	6 789	115,4	11
Oulu	6 684	106,3	14
Jyväskylä	4 421	101,9	17
Vaasa	891	43,9	57

VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT

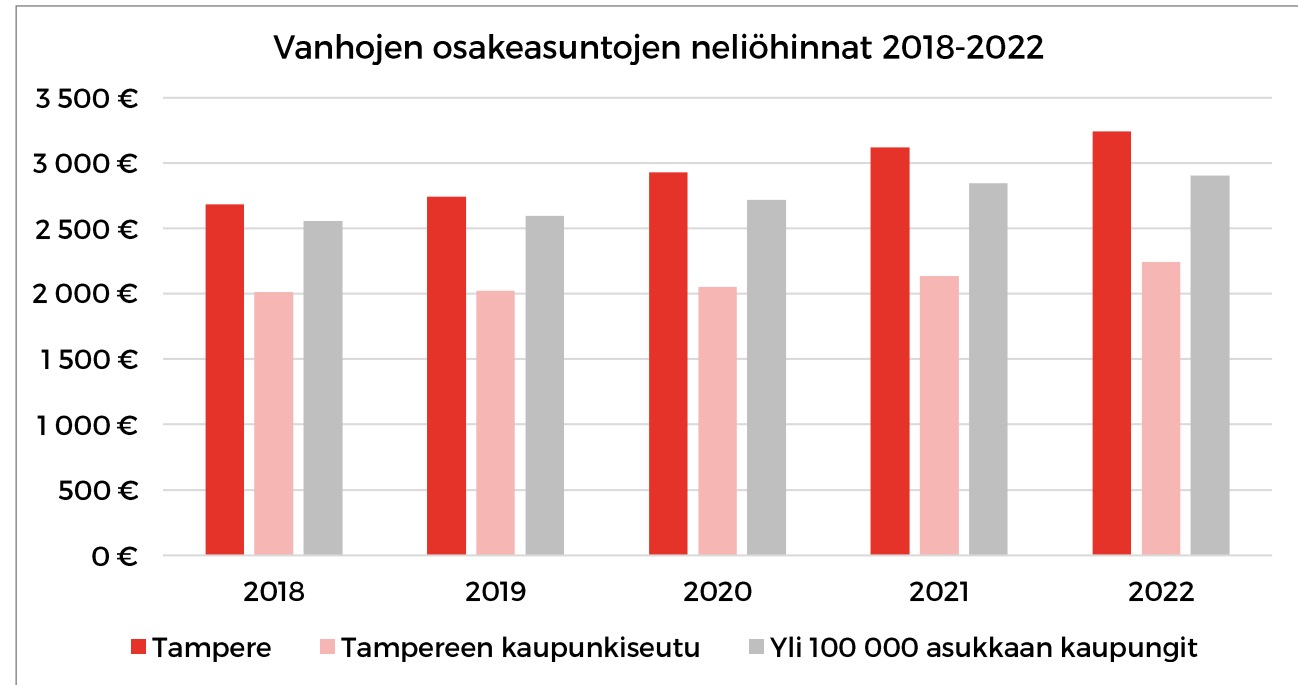
Tampereella vanhojen osakeasuntojen neliöhinnat olivat 3 240 euroa vuonna 2022. Tampereen neliöhinnat olivat korkeammat kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen neliöhinta.

TAMPEREEN VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT olivat Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan hintoja selkeästi korkeammat vuonna 2022. Tampereen neliöhinnat olivat kolmanneksi kaikista korkeimmat verrokkiryhmässä ja kasvoivat suhteellisesti tarkasteltuna toiseksi eniten vuosina 2018-2022.

KOKO MAASSA VANHOJEN OSAKEASUNTOJEN NELIÖHINNAT OLIVAT 2 848 EUROA VUONNA 2022. Manner-Suomessa neliöhinnat olivat korkeimmat Helsingissä (5 690 €), Kauniaisissa (4 503 €) ja Espoossa (4 084 €).

Verrokkiryhmä	Neliöhinta 2018	Neliöhinta 2022 ↑	Muutos % 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /246
Tampere	2 685 €	3 240 €	+20,7 %	4
Turku	2 375 €	2 942 €	+23,9 %	7
Oulu	1 914 €	2 238 €	+16,9 %	23
Vaasa	1 968 €	2 065 €	+4,9 %	31
Jyväskylä	2 064 €	2 061 €	-0,1 %	32

ULKOMAALAIS- TAUSTAISTEN OSUUS

Tampereella oli yhteensä 23 561 ulkomaalais-taustaista henkilöä vuonna 2022. Tampereen ulkomaalaistaustaisten henkilöiden osuus väestöstä oli alhaisempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus.

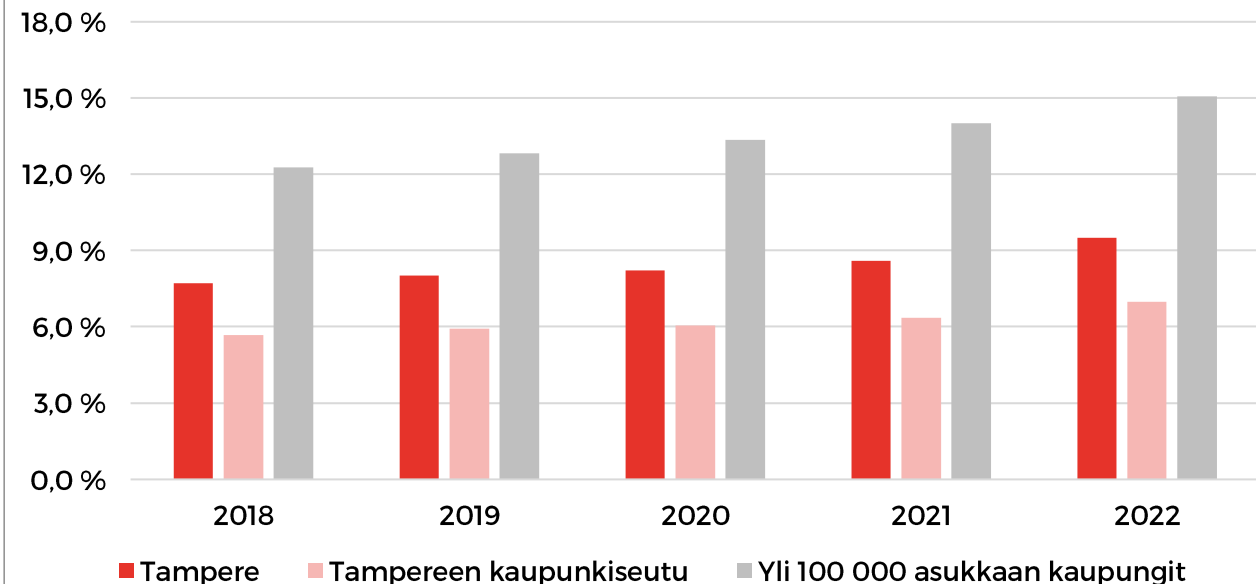

**TAMPEREEN ULKOMAALAI-
STAUSTAISTEN HENKILÖIDEN OSUUS
VÄESTÖSTÄ** oli Tampereen kaupunki-
seudun ja koko maan osuuksia korkeampi
vuonna 2022. **Tampereen ulkomaalais-
taustaisten osuus oli kolmanneksi korkein
verrokkiryhmässä ja kasvoi toiseksi eniten
vuosina 2018-2022.**

**KOKO MAASSA ULKOMAALAI-
STAUSTAISTEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 9,1
PROSENTTIA VUONNA 2022.** Manner-
Suomessa ulkomaalaistaustaisten osuus oli
korkein Vantaalla (25,3 %) ja Espoossa (22,0
%) sekä alhaisin Reisjärvellä (0,4 %).

Ulkomaalaistaustaisten osuus väestöstä 2018-2022

Verrokkiryhmä	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2018	Ulkomaalais-taustaisten osuus 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Turku	11,8 %	14,1 %	+2,3 %-yks	6
Vaasa	9,2 %	10,7 %	+1,5 %-yks	12
Tampere	7,7 %	9,5 %	+1,8 %-yks	16
Jyväskylä	5,2 %	6,1 %	+0,9 %-yks	41
Oulu	4,3 %	5,3 %	+1,0 %-yks	55

OPIKELIJOIDEN OSUUS

Tampereella oli yhteensä 25 427 opiskelijaa vuonna 2022. Tampereen opiskelijoiden osuus väestöstä oli korkeampi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen osuus.

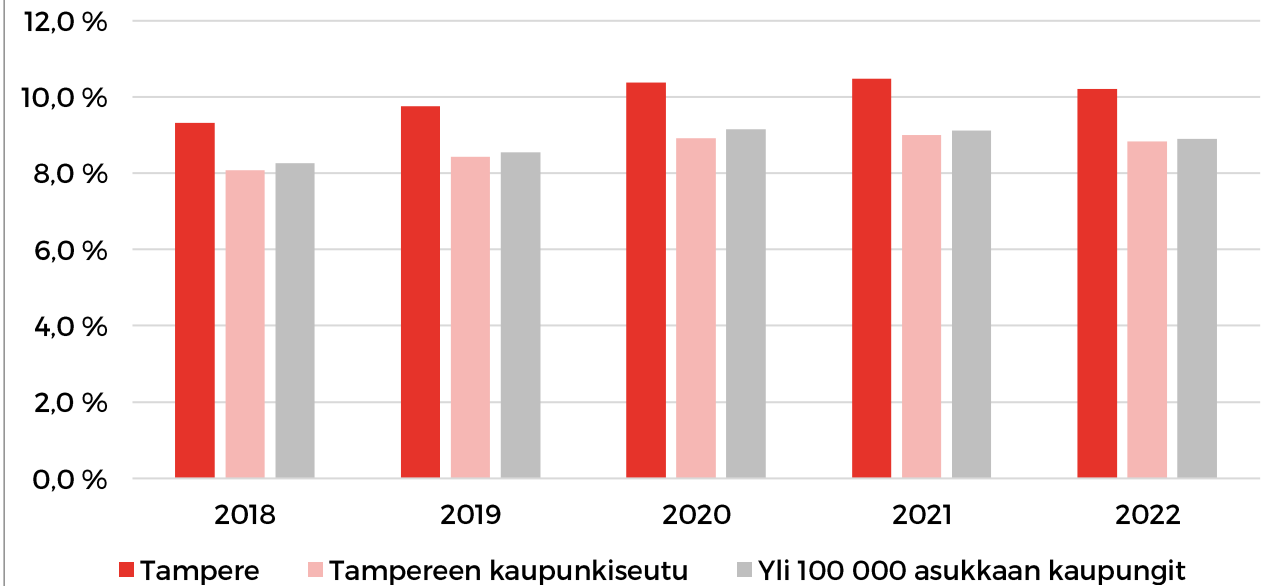

TAMPEREEN OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan osuuksia korkeampi vuonna 2022. Tampereen opiskelijoiden osuus oli toiseksi alhaisin verrokkiryhmässä, mutta kasvoi kaikista eniten vuosina 2018-2022.

KOKO MAASSA OPIKELIJOIDEN OSUUS VÄESTÖSTÄ OLI 7,4 PROSENTTIA VUONNA 2022. Manner-Suomessa opiskelijoiden osuus oli korkein Joensuussa (11,6 %) ja Jyväskylässä (11,1 %) sekä alhaisin Luhangassa (2,3 %).

Opiskelijoiden osuus väestöstä 2018-2022

Verrokkiryhmä	Opiskelijoiden osuus 2018	Opiskelijoiden osuus 2022 ↑	Muutos %-yks 2018-2022	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Jyväskylä	10,5 %	11,1 %	+0,6 %-yks	2
Oulu	10,0 %	10,5 %	+0,5 %-yks	3
Vaasa	9,7 %	10,3 %	+0,6 %-yks	4
Tampere	9,3 %	10,2 %	+0,9 %-yks	5
Turku	9,4 %	10,1 %	+0,7 %-yks	6

15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO

Tampere sai muuttovoittoa 15-34-vuotiaista yhteensä 7 697 henkilöä vuosina 2020-2022. Tampereen 15-34-vuotiaiden nettomuutto 1 000 asukasta kohden oli suurempi kuin samankokoisten kuntien keskimääräinen nettomuutto.

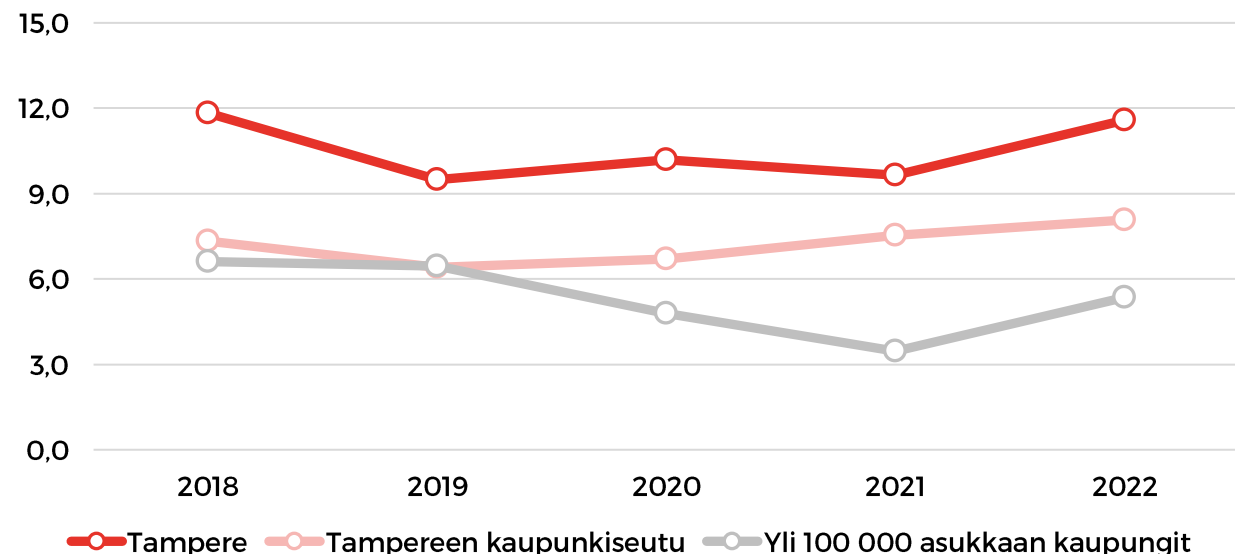

TAMPEREEN 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun nettomuuttoa suurempi vuosina 2020-2022. Tampereen nettomuutto oli kaikista korkein verrokkiryhmässä tarkastelujakson aikana.

MANNER-SUOMESSA 15-34-VUOTIAIDEN NETTOMUUTTO 1 000 ASUKASTA KOHDEN oli suurin Tampereella (+10,5) ja Kittilässä (+7,0) vuosina 2020-2022. Alhaisin nettomuutto oli Kyyjärvellä (-19,4) ja Lappajärvellä (-16,0).

15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 asukasta kohden) 2018-2022

Verrokkiryhmä	15-34-vuotiaiden nettomuutto 2020-2022	15-34-vuotiaiden nettomuutto (1 000 as. kohden) 2020-2022 ↑	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Tampere	+7 697	+10,5	1
Turku	+3 840	+6,5	4
Oulu	+2 833	+4,5	10
Jyväskylä	+1 821	+4,2	12
Vaasa	+61	+0,3	33

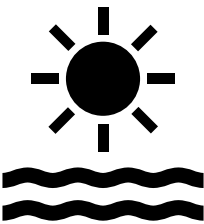

KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ

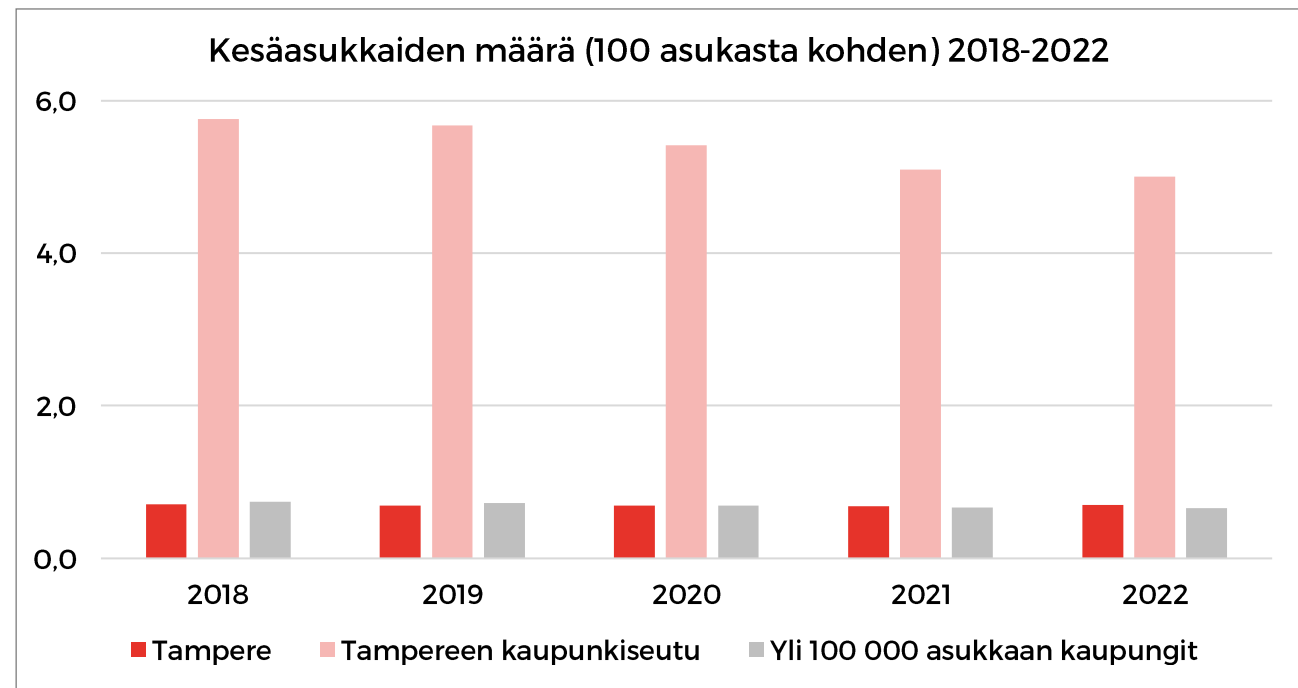
Tampereella oli yhteensä 1 701 kesäasukasta vuonna 2022. Tampereen kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli samaa tasoa kuin saman-kokoisten kuntien keskimääräinen arvo.

TAMPEREEN KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN oli Tampereen kaupunkiseudun ja koko maan arvoa merkittävästi alhaisempi vuonna 2022. Tampereen kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli kolmanneksi korkein verrokkiryhmässä.

KOKO MAASSA KESÄASUKKAIDEN MÄÄRÄ 100 ASUKASTA KOHDEN OLI 9,3 VUONNA 2022. Manner-Suomessa kesäasukkaiden määrä 100 asukasta kohden oli suurin Kustavissa (431,7), Puumalassa (246,1) ja Kuhmoisissa (210,6).

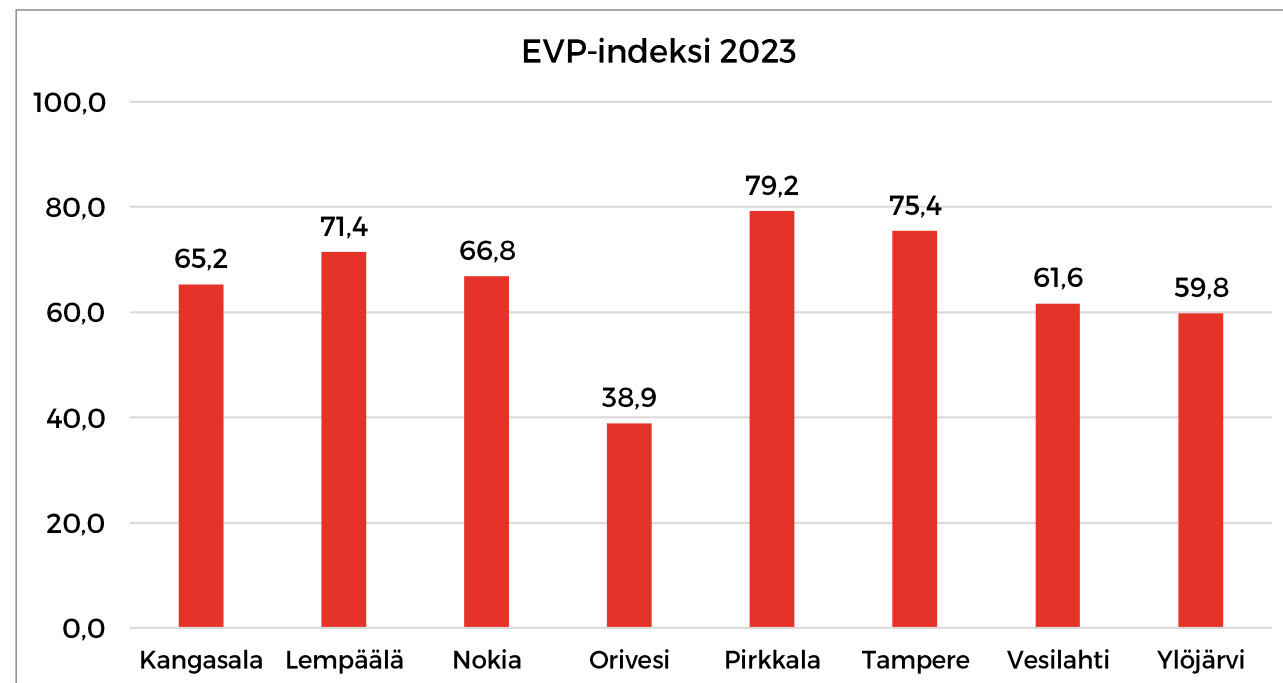
Verrokkiryhmä	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2018	Kesäasukkaat (100 as. kohden) 2022 ↑	Muutos abs. 2021-2040	Sijoitus Manner-Suomessa /293
Jyväskylä	1,8	1,7	-0,1	265
Vaasa	1,1	1,1	0,0	272
Tampere	0,7	0,7	0,0	278
Oulu	0,6	0,6	0,0	282
Turku	0,5	0,4	-0,1	283

3. Tampereen kaupunkiseudun EVP- indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli 74,2 vuonna 2023. Kaupunkiseudun elinvoimaindeksi oli 69,2 ja vetovoimaindeksi 79,3.

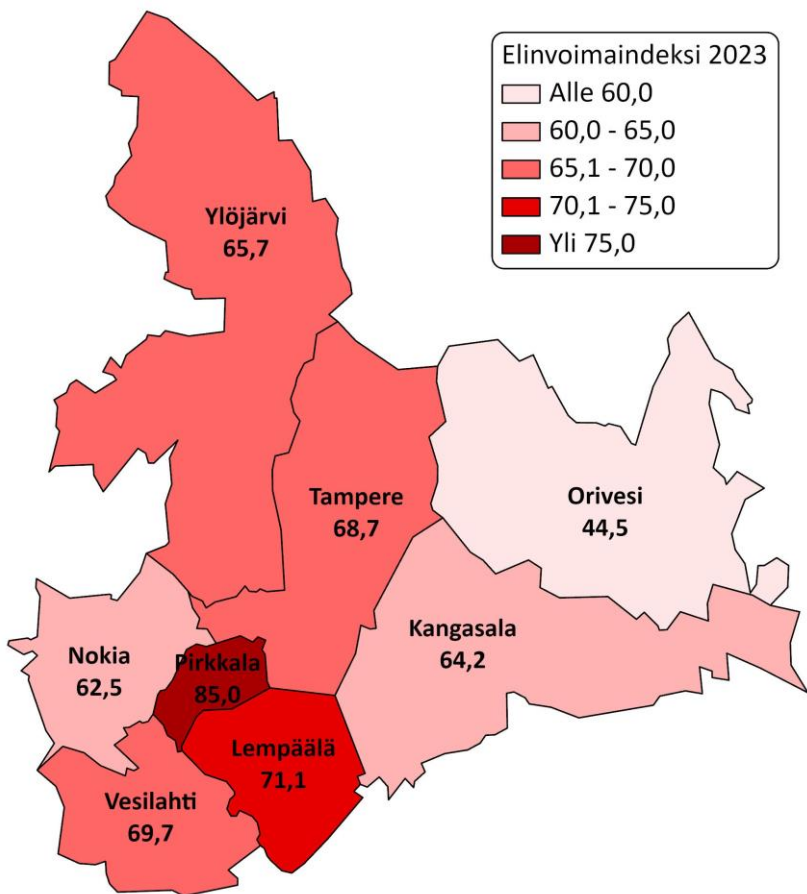
- Tampereen kaupunkiseudulla EVP-indeksi oli vahvin Pirkkalassa (79,2), Tampereella (75,4) sekä Lempäälässä (71,4) ja heikoin Orivedellä (38,9), Ylöjärvellä (59,8) sekä Vesilahdessa (61,6).
- Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksi oli heikompi kuin pääkaupunkiseudulla, mutta vahvempi kuin Oulun ja Turun seuduilla.
- Tampereen kaupunkiseudulla elinvoimaindeksi oli selkeästi heikompi kuin pääkaupunkiseudulla johtuen erityisesti heikommista talouden luvuista.
- Vetovoimaindeksi oli sen sijaan lähes samaa tasoa pääkaupunkiseudun kanssa. Tampereen kaupunkiseudulla on erittäin vahvat luvut väestönkehityksestä, rakennustuotannosta sekä opiskelijoiden osuudesta väestössä.
- Manner-Suomessa EVP-indeksi oli vahvin Helsingissä (83,6), Espoossa (81,6) ja Pirkkalassa (79,2). EVP-indeksi oli heikoin Rääkkylässä (13,5), Hyrynsalmessa (13,7) ja Kinnulassa (16,2).

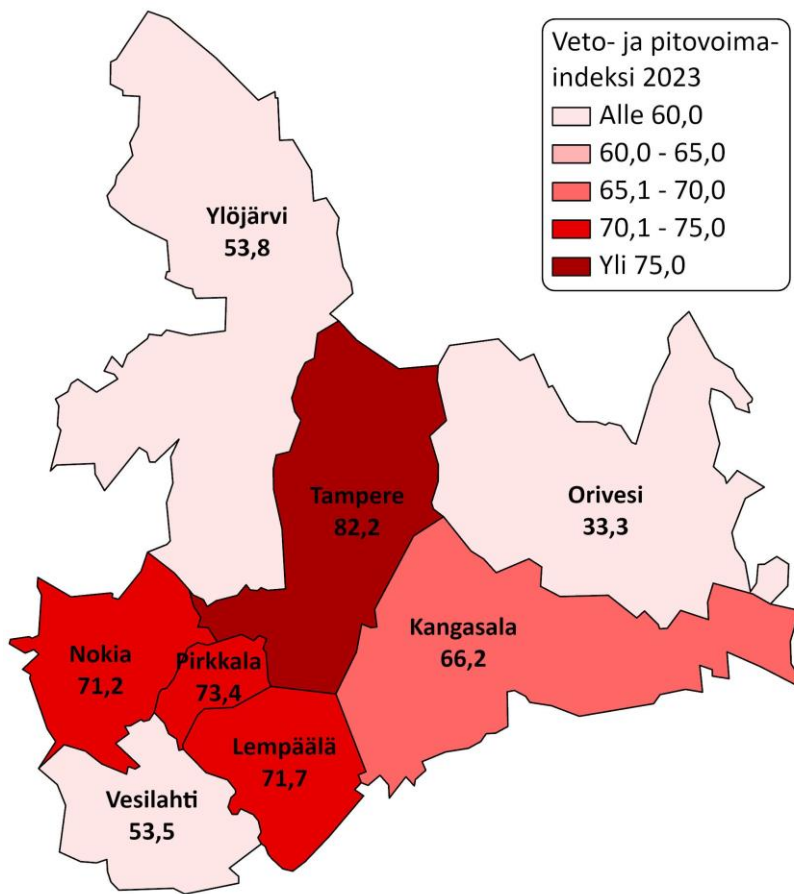
Verrokkiryhmä	Elinvoimaindeksi	Vetovoimaindeksi	EVP-indeksi
Pääkaupunkiseutu	86,3	83,3	84,8
Tampereen kaupunkiseutu	69,2	79,3	74,2
Turun seutu	65,6	75,5	70,6
Oulun seutu	61,6	69,2	65,4

EVP-indeksi Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

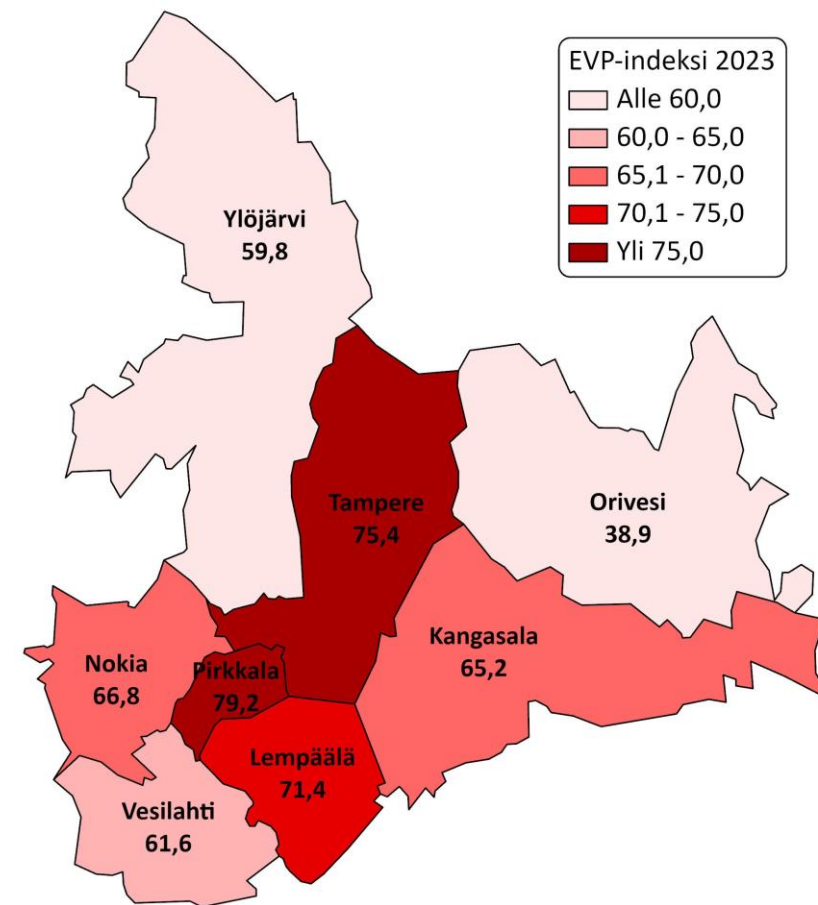
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

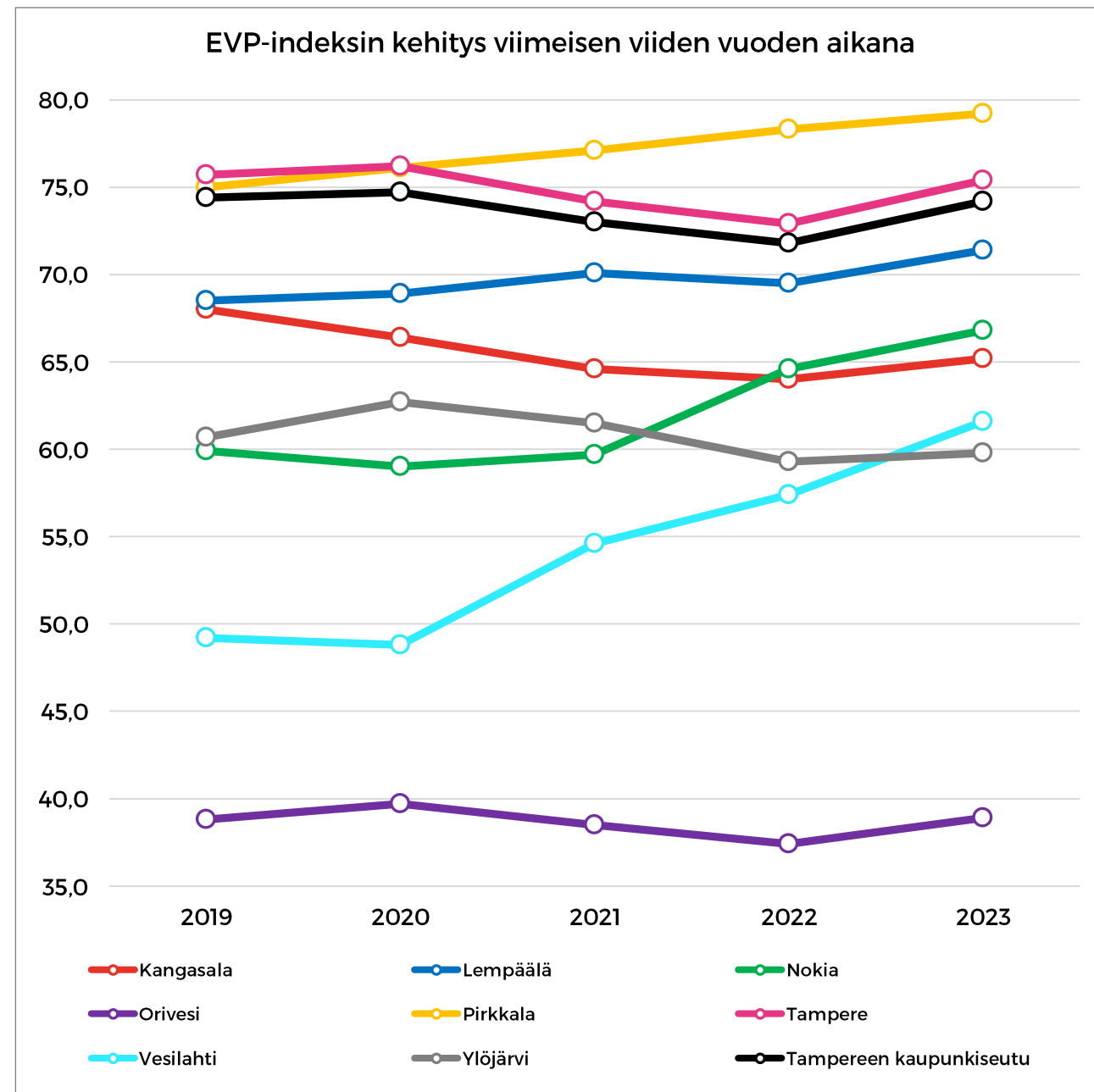
EVP-indeksi

Tampereen kaupunkiseudun EVP-indeksin kehitys

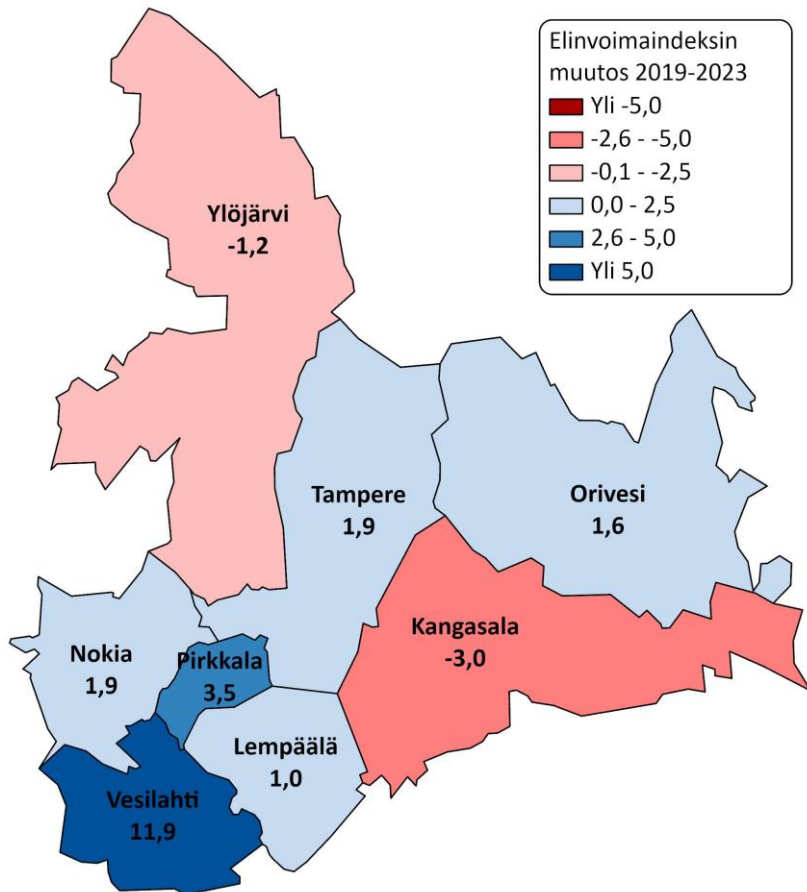
Tampereen kaupunkiseudun elinvoima-, vetovoima- ja pitovoimaindeksi (EVP-indeksi) laski 0,2 vuosien 2019-2023 aikana.

- Kaupunkiseudun indeksin laskun taustalla on työllisten nettomuuton heikentyminen. Muissa muuttujissa ei ole tapahtunut heikentymistä tai heikentyminen on ollut minimaalista.
- Tampereen kaupunkiseudun kunnista EVP-indeksi kasvoi viidessä kunnassa ja laski kolmessa kunnassa.
- Indeksillä kasvoi Vesilahdessa (+12,4) Nokialla (+6,9), Pirkkalassa (+4,2), Lempäälässä (+2,9) ja Orivedellä (+0,1).
- Indeksillä laski sen sijaan Kangasalalla (-2,8), Ylöjärvellä (-0,9) ja Tampereella (-0,3).

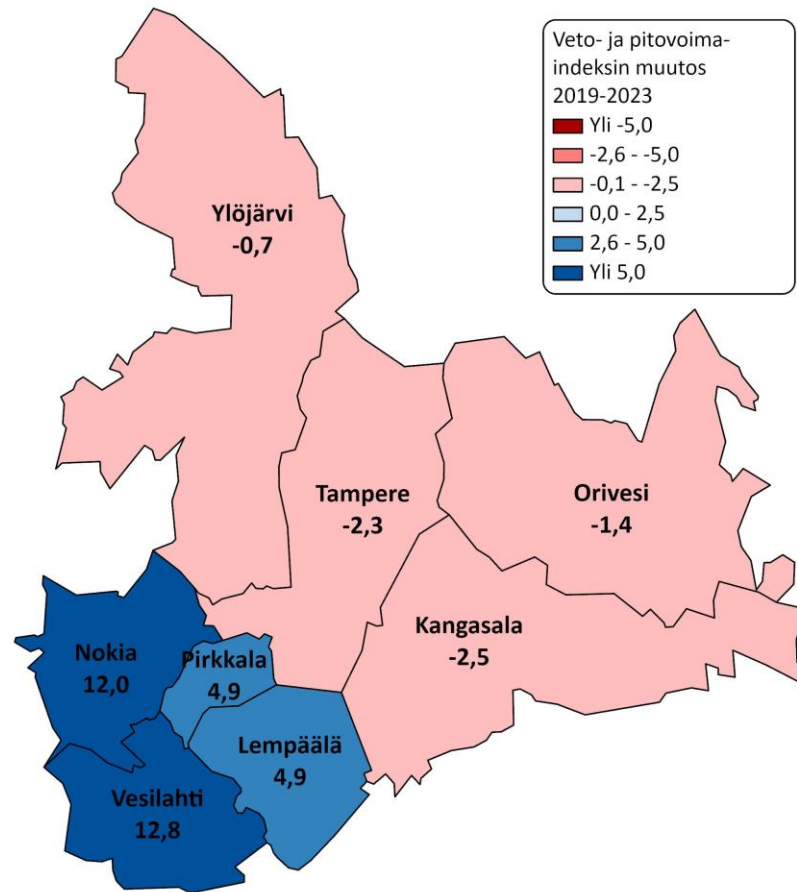

EVP-indeksin muutos Tampereen kaupunkiseudun kunnissa

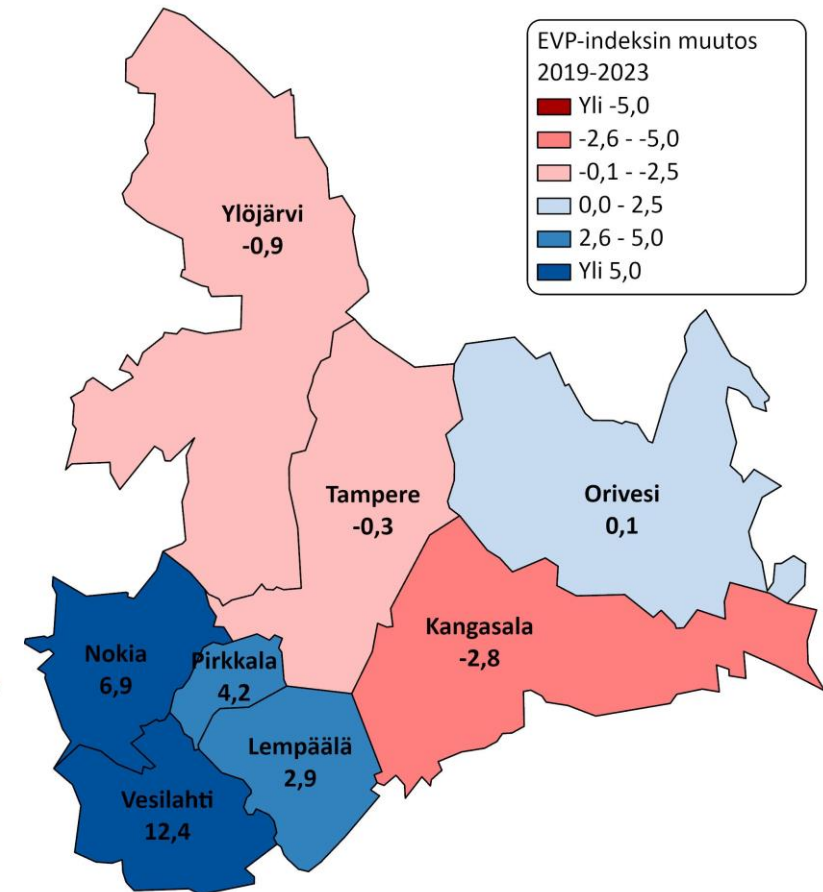
Elinvoimaindeksi

Veto- ja pitovoimaindeksi

EVP-indeksi

4. Analyysin toteutus ja muuttujat

MITEN EVP-ANALYYSI TOTEUTETTIIN

Analyysin aluerajauksena käytettiin kuntatasoa ja analyysin kohteena olivat Manner-Suomen 293 kuntaa 1.1.2022 alueluokituksen mukaisesti.

Jokaisen muuttujan tieto kerättiin kuntakohtaisesti. Indeksissä jokaiselle kunnalle annettiin muuttujakohtaisesti arvo 0–100 kunnan arvon persentiiliin perusteella siten, että *vahvin* arvo saa aina arvon **100** ja *heikoin* arvon **0**. Kaikki muut arvot sijoittuivat näiden arvojen väliin.

Indikaattorien arvoista aggregoitiin molemmat indeksit, jotka perustuvat kaikkien käytettyjen indikaattorien keskiarvoon. *Molempien* indeksien indikaattorien keskiarvosta muodostetaan alueen EVP-indeksi, joka kuvaa alueen elinvoima- sekä veto- ja pitovoimadynamiikan positiota suhteessa kaikkiin muihin kuntiin.

Kaikki muuttujat olivat *painottomia* eli samanarvoisia suhteessa toisiinsa. Tulokset laskettiin erikseen sekä elinvoima- että veto- ja pitovoimaindeksin osalta sekä lopuksi yhteistuloksena molempien indeksien perusteella.

HUOM! Tulkintojen osalta on huomioitava se, ettei indeksistä voi suoraan päätellä alueen *absoluuttisen* aluekehityksen tilaa, vaan alueen position poikkileikkaustilanteessa suhteessa muihin Manner-Suomen kuntiin tai kuntatyyppiin.

0—100

Elinvoimaindeksin muuttujalista

Tulonsaajien mediaanitulot = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien tulonsaajien mediaanituloja. Mediaanitulo on kunnan kaikkien tulonsaajien keskimmäisen tulonsaajan tulo.

Yritystiheys = Muuttuja kuvaa kunnan kaikkien toimivien yritysten toimipaikkojen määrää 1000 asukasta kohden.

35–44-vuotiaiden työllisyysaste = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten prosenttiosuutta 35–44-vuotiaasta väestöstä.

Työpaikkaomavaraisuus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella työssäkäyvien ja kunnassa asuvan työllisen työvoiman määrän välistä suhdetta. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

Taloudellinen huoltosuhde = Muuttuja kuvaa kunnan työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien yhteenlaskettua määrää suhteessa työllisten määrään. Mitä suurempi luku, sitä enemmän työttömiä ja työvoiman ulkopuolella olevia kunnassa on suhteessa työllisiin.

Avoimen sektorin työpaikkamuutos = Muuttuja kuvaa kunnan yksityisen sektorin ja yrittäjien työpaikkojen muutosta.

Verotulot €/asukas = Muuttuja kuvaa kunnan verotuloja asukasta kohden.

Kertynyt yli- tai alijäämä €/asukas = Muuttuja kuvaa kunnan kuluneen tilikauden sekä edellisten tilikausien yli-/alijäämistä.

Koulutustasoindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön koulutustasoa, joka on mitattu laskemalla perusasteen jälkeen suoritettua korkeimman koulutuksen keskimääräinen pituus henkeä kohti. Esim. koulutusindeksi 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen.

Sairastavuusindeksi = Muuttuja kuvaa kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon, jonka vertailuluku on 100. Mitä pienempi kunnan luku on, sitä terveempää väestö on. Indeksissä on otettu huomioon seitsemän eri sairausryhmää ja neljä eri painotusnäkökulmaa. Indeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on koko sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta.

Veto- ja pitovoimaindeksin muuttujalista

Väestönmuutos = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta.

MDI:n väestöennuste = Muuttuja kuvaa kunnan suhteellista asukasmäärän muutosta perusuran skenaariossa vuosien 2022-2040 aikana.

Työllisten nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan työllisten muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1000 asukasta kohden.

Sisäisten muuttojen vilkkaus = Muuttuja kuvaa kunnan alueella tapahtuneiden muuttojen määrää 1000 asukasta kohden.

Valmistuneet asunnot = Muuttuja kuvaa kunnan alueella valmistuneiden uusien asuntoja määrää 10 000 asukasta kohden.

Vanhojen asuntojen neliöhinnat = Muuttuja kuvaa kunnan alueella olevien vanhojen asuntojen (muu kuin uudistuotanto) neliöhintoja.

Ulkomaalaistaustaisten osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien ulkomaalaistaustaisten suhteellista osuutta kunnan väestöstä. Ulkomaalaistaustaisia ovat ne henkilöt, joiden molemmat vanhemmat tai ainoa tiedossa oleva vanhempi on syntynyt ulkomailla. Ulkomaalais-taustaisia ovat myös ulkomailla syntyneet henkilöt, joiden kummastakaan vanhemmasta ei ole tietoa väestötietojärjestelmässä.

Opiskelijoiden osuus = Muuttuja kuvaa kunnassa asuvien 15 vuotta täyttäneiden henkilöiden, jotka ovat päätoimisia opiskelijoita, suhteellista osuutta kunnan väestöstä.

15-34-vuotiaiden nettomuutto = Muuttuja kuvaa kunnan 15-34-vuotiaiden muuttajien nettomuuttoa eli tulo- ja lähtömuuton erotusta 1 000 asukasta kohden.

Kesäasukkaiden määrä = Muuttuja kuvaa kunnan kesäasukkaiden lukumäärää 100 asukasta kohden, joka lasketaan kesämökin omistajan asuntokunnan henkilöiden yhteismäärästä. Kesäasukkaiden lukumäärään ei ole laskettu mukaan henkilöitä, joiden kesämökki sijaitsee asuinkunnassa. Perikuntien omistamia, yhteisomistuksessa olevia tai ulkomaalaisten omistamia kesämökkejä ei ole voitu huomioida kesäasukkaiden lukua laskettaessa.

Kiitos!

mdi.fi

[@MDIfriends](https://twitter.com/MDIfriends)

Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI

MDI

Part of FCG.